

การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3

QUALITY ASSURANCE OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS
EDUCATIONAL REGION 3

ชฎาพร สุภาสืบ

CHADAPHAWN SUPASUB

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ท.ศ. 2545

ISBN 974-648-670-5

การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3

QUALITY ASSURANCE OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS
EDUCATIONAL REGION 3

ชฎาพร สุภาสืบ

CHADAPHAWN SUPASUB

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 43331
วัน, เดือน, ปี 29 ส.ค. 2545

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-670-5

**QUALITY ASSURANCE OF PRIVATE VOCATIONAL
SCHOOLS EDUCATIONAL REGION 3**

CHADAPHAWN SUPASUB

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-648-670-5

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3
นักศึกษา	นางชฎาพร สุภาสืบ
รหัสประจำตัว	42064149
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2545
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. วีรวัฒน์ วรรณศิริ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 จำแนกตามสภาพการประกันคุณภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายธุรการและการเงิน ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน โดยทำการศึกษา 7 ปัจจัยด้วยกันคือ 1) ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน 2) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 3) บุคลากร 4) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 5) การจัดการการบริหาร 6) กิจการนักเรียน / นักศึกษา 7) สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ทั้ง 6 ฝ่ายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ทั้งหมด 31 แห่ง จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดระดับการปฏิบัติ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ที่มีต่อสภาพการประกันคุณภาพในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามการปฏิบัติดังนี้

ลำดับที่ 1 ปัจจัยด้านบุคลากร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ทุกโรงเรียนมีความสำคัญโดยมีค่าเฉลี่ย 4.10

ลำดับที่ 2 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนโดยมีค่าเฉลี่ย 4.07

ลำดับที่ 3 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เป็นตัวชี้ที่สำคัญว่าโรงเรียนมีคุณภาพที่ปรากฏให้เห็นได้เด่นชัดที่ตัวเด็กนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.01

ลำดับที่ 4 กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา เป็นการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริการสวัสดิการ การปกครอง และกิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนได้จัดปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90

ลำดับที่ 5 การจัดการการบริหาร เป็นการจัดการการบริหารให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้นำมาปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83

ลำดับที่ 6 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีการจัดการทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.76

ลำดับที่ 7 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดระบบการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50

Thesis Title	Quality Assurance of Private Vocational Schools Educational Region 3
Student	Mrs. Chadaphawn Supasub
Student ID.	42064149
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis advisor	Associate Professor Dr. Preeyaporn Wonganutrohd
Thesis Co-advisor	Dr. Werawat Wannasiri

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the procedure in quality assurance of private vocational schools educational region 3, classified by quality assurance according to the views of the principals and their assistants in the academic section , students activities section , human resources section , physical set – up section, administrative and finance affairs section and public relations section. The study was based on 7 frameworks of quality assurance which were :

- 1) philosophy and goal of the school ,
- 2) curriculum and teaching and learning process ,
- 3) human resources ,
- 4) material resources for teaching and learning ,
- 5) administration and management ,
- 6) students activities ,
- 7) students progression and achievements.

The population of the study were the principals of the 31 private vocational schools in the third region and their six assistants, 217 persons in all. The instrument used for this research was the five – level questionnaire with the reliability was 0.98 and mean (\bar{X}) Standard Deviation (S.D.) , and arrangement of levels of performance were applied.

Research findings

According to the views of the principals and their six assistants on the application of quality assurance of private vocational schools in the third region, it was high. The levels of performance can be arranged in the following order :

1 : human resources framework – all the private vocational schools in the third region saw the importance of this with a mean point average of 4.10.

2 : philosophy and goal of the school – which provided the work guidelines of the school had a mean point average of 4.07.

3 : students progression and achievements – which gave a clear indication of the quality of the school seen in the students themselves had a mean point average of 4.01.

4 : students activities – which concerned the services , welfare , guidance a activities of the students in order to create the necessary skills , virtues , ethics , and characteristics that the school requires had a mean point average of 3.90.

5 : administration and management – which aimed to achieve the goals and objectives of individual schools had a mean point average of 3.83.

6 : material resources for teaching and learning – which was the systematic management of material resources had a mean point average of 3.76.

7: the curriculum and the teaching and learning process – which concerned the arrangement of the teaching and learning process according to the curriculum had a mean point average 3.50.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร. วีรวัฒน์ วรรณศิริ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และช่วยตรวจสอบ แก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนการปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนข้อคิดต่าง ๆ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และเป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จขอขอบพระคุณ ว่าที่พันตรี ไพโรจน์ เอมวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บำรุง สุวรรณรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ทองแจ่ม นายศิริวัฒน์ เสงชัยโย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริลักษณ์ หาญวัฒนานุกูล ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไข เพื่อการปรับปรุงให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพสูงสุด

ขอขอบพระคุณครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ที่กรุณาให้ความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และบุคคลที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ให้การสนับสนุน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่า และประโยชน์ใด ๆ ที่เป็นผลจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

ชฎาพร สุภาสึบ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญรูป.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
1.6 ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
1.7 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....	4
1.8 คำนินยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การบริหารงาน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	6
2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 7 ปีจ้ยใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน..	24
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	47
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	52

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	54
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	70
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	70
5.2 ขอบเขตของการวิจัย.....	70
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	71
5.5 อภิปรายผลการวิจัย.....	73
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	106
ประวัติผู้เขียน.....	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	เปรียบเทียบการรับรองวิทยฐานะกับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ..... 13
3.1	จำนวนประชากรโดยส่วนรวม และจำแนกตามประเภท..... 48
4.1	แสดงข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 54
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัย..... 55
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมาย ของโรงเรียน..... 56
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน..... 58
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 3 บุคลากร..... 60
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียน การสอน..... 62
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร..... 64
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา 66

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน.....	68

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 แผนภูมิโครงสร้างการบริหาร แผนผังการบริหาร โรงเรียนเอกชน.....	9
2.2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐาน..	39
2.3 ขั้นตอนรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา.....	42
2.4 แผนภูมิแสดงหน่วยงานรับผิดชอบในการยื่นคำขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ...	44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการ ของบุคคลและสังคม มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ระบุไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ(สำนักงานทดสอบการศึกษา กรมวิชาการ. 2543 : 1) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุไว้ชัดเจนใน หมวด 6 มาตราที่ 48 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาว่าต้องมีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยเน้นให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน โดยถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ บริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของไทย โดยจะต้องเริ่มจาก สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา นั้นจะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียน การสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อทำให้เด็กไทยเป็นคนที่มีความสามารถและมีความสุขจะได้ ช่วยกันสร้างสรรค์สังคมให้มีสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืนเศรษฐกิจมั่นคงสามารถร่วมมือและแข่งขันกับ ประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกต่อไป การประกันคุณภาพจึงเป็นงานสำคัญของสถาน ศึกษาโดยสถานศึกษาเพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543 : 2)

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเป็นองค์กรทางการศึกษาเช่นกันจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อ การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีมาตรฐานถึงระดับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนกำหนดและเพื่อให้นักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนมีความเชื่อถือในมาตรฐานคุณภาพ ของโรงเรียนและให้การสนับสนุนตลอดไป ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

เอกชนเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลโรงเรียนเอกชนตามกฎหมาย ส่วนนักเรียนผู้ปกครองและชุมชนเป็นผู้ให้การสนับสนุน โรงเรียนด้านการเงิน โรงเรียนที่ได้รับการประกันคุณภาพได้รับความเชื่อถือจากนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนจึงเป็นความต้องการและจำเป็นของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่สัมพันธ์กับความอยู่รอดและความเจริญเติบโตของโรงเรียนดังที่Serqiovanni and Others (1992 : 37) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนต้องพยายามรักษาระดับความเชื่อมั่นที่เหมาะสมถึงแม้ว่าสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียน ครู และโรงเรียนจะแตกต่างกันก็ตามแต่หากสังคมเชื่อมั่นว่าโรงเรียนมีคุณภาพโรงเรียนย่อมได้รับการสนับสนุน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542:11) กล่าวว่าโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนอกจากจะสร้างศรัทธาให้กับประชาชนผู้บริการแล้วยังเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับรัฐบาลได้เป็นอย่างดีในฐานะที่โรงเรียนเอกชนมีบทบาทในการช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาสามารถช่วยรัฐประหยัดงบประมาณจำนวนมากถ้าให้เอกชนรับผิดชอบจัดการศึกษาอยู่ต่อไปก็จะช่วยให้รัฐประหยัดงบประมาณระยะยาวเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ แต่ถ้าเอกชนจัดการศึกษายังเป็นที่ยึดถือว่าคุณภาพของโรงเรียนยังดีอยู่แม้จะช่วยประหยัดเงินก็คงไม่คุ้มเพราะเป็นการเสี่ยงที่จะกระทบต่อผู้เรียนซึ่งเป็นกลไกสำคัญของชาติในอนาคตรัฐบาลคงไม่เลือกที่จะให้ช่วยแบ่งเบาภาระแน่นอน

จากเหตุผลดังกล่าวความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นและเห็นได้ชัดเจนทั้งจากความต้องการของโรงเรียน ผู้รับบริการของโรงเรียนและสังคม โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจึงนำปัจจัยซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้จัดคัดสรรให้เป็นกรอบในการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางพัฒนา 7 ปัจจัย คือ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการ การบริหาร กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา และ สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.2542 : 2)

ในฐานะที่ผู้วิจัยทำงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยเพื่อนำข้อกำหนดของแต่ละปัจจัยมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 จำแนกตามสภาพการประกันคุณภาพของโรงเรียน

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 จำแนกตามสภาพการประกันคุณภาพของโรงเรียน ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดในการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา 7 ปัจจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 17) ดังนี้

- ปัจจัยที่ 1 ประสิทธิภาพและเป้าหมายของโรงเรียน
- ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
- ปัจจัยที่ 3 บุคลากร
- ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
- ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร
- ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา
- ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะ โรงเรียนที่กำลังดำเนินการประกันคุณภาพและขอรับการตรวจสอบคุณภาพเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตาม 7 ปัจจัย

1.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย คือผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายบุคลากร ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายธุรการการเงิน ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายสัมพันธ์ชุมชนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ที่ยังไม่ได้รับการประกันคุณภาพการศึกษาจากคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2544 จำนวน 35 โรงเรียน แบ่งเป็นครูใหญ่ 35 คน ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย จำนวน 245 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

1.6 ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแปร 7 ปัจจัยดังนี้

- ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
- ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
- ปัจจัยที่ 3 บุคลากร
- ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
- ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร
- ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา
- ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

1.7 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ทั้งหมดจำนวน 35 โรงเรียน

1.8 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งได้นิยามคำศัพท์ดังนี้ คือ

1. การประกันคุณภาพของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ที่สามารถตรวจสอบคุณภาพด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการ การบริหาร กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา และสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

2. ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายบุคลากร ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายธุรการการเงิน ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขตการศึกษา 3

3. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 หมายถึงโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ในระบบโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่เปิดสอนเฉพาะรอบเช้าหรือเปิดสอนทั้งรอบเช้าและบ่ายที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 และอยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการจำนวน 35 โรงเรียน

4. การดำเนินการประกันคุณภาพหมายถึง กระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่สามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจาก 7 ปัจจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ได้แก่

4.1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึงแนวคิดหรือเจตจำนงของโรงเรียนที่จะจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มุ่งไปในทิศทางที่กำหนด

4.2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีพฤติกรรมตามกำหนด

4.3 บุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรสนับสนุน หรือผู้ปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน

4.4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง มวลทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ และการเงินของโรงเรียน รวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียนกับองค์กรภายนอก

4.5 การจัดการ การบริหาร หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่บริหารโรงเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ(คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดการประหยัด หรือสิ้นเปลืองน้อยที่สุดและหรือได้ผลมากที่สุด)และมีประสิทธิผล(คำนึงถึงความสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้) สามารถตรวจสอบได้และพัฒนาระดับมาตรฐานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

4.6 กิจการนักเรียน / นักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริการสวัสดิการ การปกครอง และกิจกรรมนักเรียน / นักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

4.7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน หมายถึง ผลของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการโดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 การบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
 - 2.1.1 หลักการบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
 - 2.1.2 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
 - 2.1.3 จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา
 - 2.1.4 การบริหารคุณภาพ
- 2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2.2 จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2.3 หลักการสำคัญการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2.4 กระบวนการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 7 ปัจจัยในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
 - 2.3.1 ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
 - 2.3.2 ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
 - 2.3.3 ปัจจัยที่ 3 บุคลากร
 - 2.3.4 ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
 - 2.3.5 ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร
 - 2.3.6 ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา
 - 2.3.7 ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

การบริหารอาชีวศึกษาเอกชนผู้วิจัยนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1.1 หลักการบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีการบริหารงานขึ้นอยู่กับเจ้าของซึ่งอาจจะเป็นหุ้นส่วน หรือเจ้าของคนเดียวไม่เหมือนกันแต่ละโรงเรียนตามกฎหมายการจัดตั้งโรงเรียนเอกชนต้องมีผู้รับใบอนุญาตและต้องเป็นนิติบุคคล การบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการจัดการเรียน

การสอนโดยใช้หลักสูตรจาก 2 สถาบันด้วยกันคือการใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาและหลักสูตรจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในการบริหารงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะมีระเบียบมีขั้นตอนที่สะดวกและรวดเร็วไม่ล่าช้าการตัดสินใจค่อนข้างรวดเร็ว โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนค่อนข้างมีความทันสมัยในเรื่องของเทคโนโลยีเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานระดับล่าง ผู้บริหารจะเป็นผู้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ และอนุมัติโครงการต่าง ๆ โดยผู้บริหารทั้งสิ้น มีกฎระเบียบเข้มงวดการปฏิบัติงานด้านการสอนนักเรียนมีการจัดการนิเทศครูทุกภาคเรียน เนื่องจากต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ระเบียบการ แต่งกายของครูเป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนดซึ่งทำให้ครูเป็นระเบียบในการทำงานค่อนข้างจะเคร่งครัด มีการประชุมติดตามผลงานตลอดเวลาทำให้ได้ผลงานรวดเร็วขึ้นถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะมีลักษณะเหมือนการทำงานบริษัท ดังนั้นครูทุกคนต้องทำงานหนักและกระตือรือร้น ต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเสมอ เนื่องจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องทำการสอนเพื่อที่จะผลิตนักเรียนออกมาให้มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนของรัฐบาลที่กำลังดำเนินการอยู่บริหารเหมือนกันกับกิจการเจ้าของคนเดียวหรือหุ้นส่วน โดยแบ่งระดับการบริหารและความรับผิดชอบดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531:2) ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนเอกชน หมายถึงการที่ผู้บริหารได้ใช้ความพยายามต่าง ๆ ในการจัดสรรทรัพยากรอันได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ และการจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นักเรียนมีคุณภาพอันพึงประสงค์ของสังคมดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2531:3) กล่าวว่า การที่จะบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง โรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพคือโรงเรียนที่มีการบริหารอย่างมีหลักเกณฑ์และมีเรื่องที่ต้องเน้นอยู่สองเรื่องคือเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของงานโรงเรียนและเรื่องกำหนดหน้าที่ที่รับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : 3) ได้จัดภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนไว้สองประการคือ

1. ภารกิจที่ต้องบริหารกิจการโรงเรียนตามหลักการบริหารการศึกษา คือ การบริหารโรงเรียน 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่มคือ

1.1 งานหลัก เป็นงานที่เป็นไปเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตรโดยตรง ได้แก่ งานวิชาการ

1.2 งานสนับสนุน เป็นงานที่เสริมให้การปฏิบัติงานหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ งานบุคคล งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

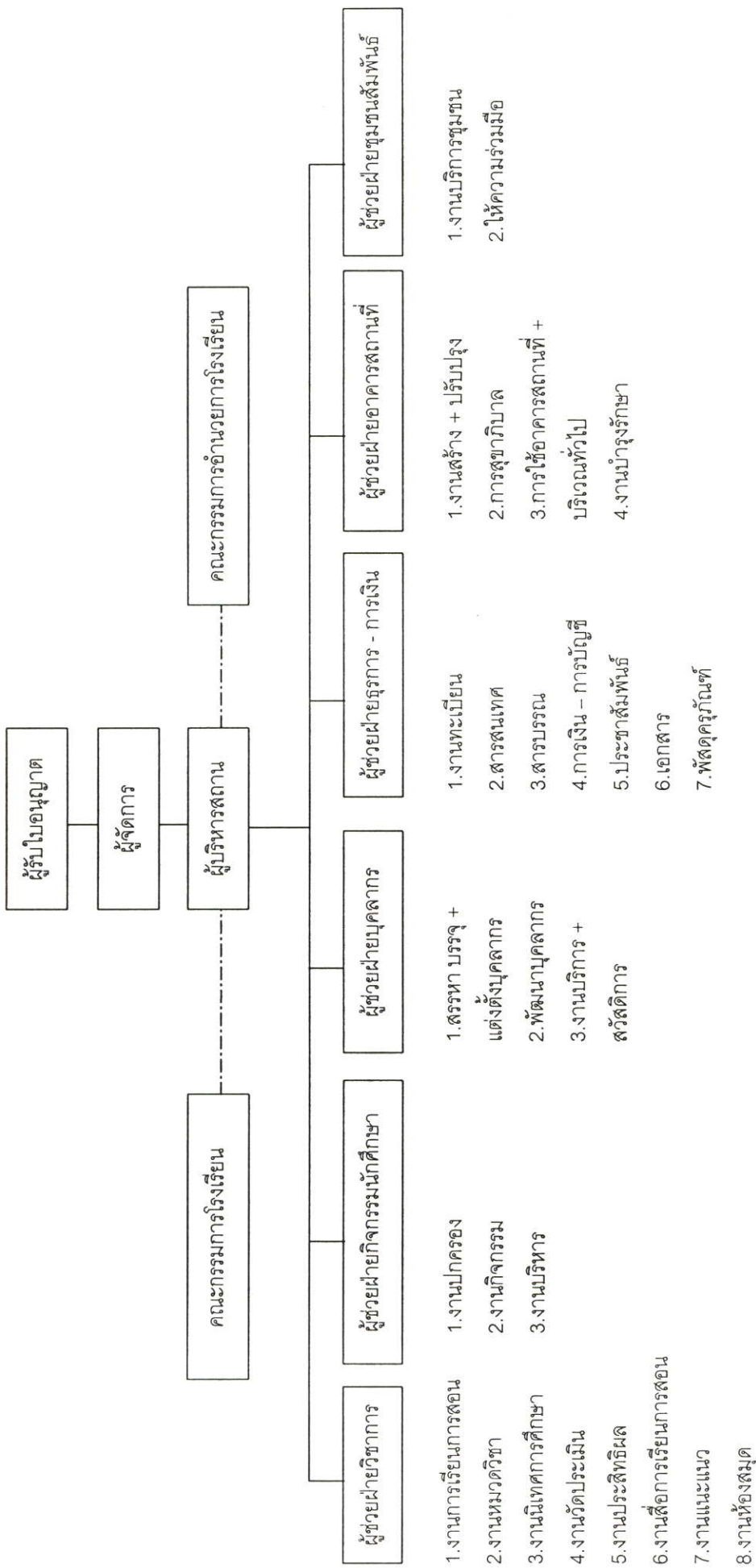
2. การกิจที่ต้องบริหารกิจการโรงเรียนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนเอกชน หมายถึงการทำงานของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคน ขึ้นไปจัดบริการทางการศึกษาให้แก่สมาชิกของสังคมตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้มีความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องปฏิบัติภาระหน้าที่สำคัญ 6 ประการคือ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน การบริหารงานการนักเรียน การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารอาคารสถานที่และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.1.2 โครงสร้างบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542:22) ในการกำหนดโครงสร้างของระบบแผนงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยทั่ว ๆ ไปจะมีลักษณะโครงสร้างแบ่งได้เป็น 6 แผนงาน คือ

1. แผนงานวิชาการ
2. แผนงานกิจการนักเรียน
3. แผนงานบุคลากร
4. แผนงานอาคารสถานที่
5. แผนงานธุรการการเงิน
6. แผนงานความสัมพันธ์ชุมชน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542:22)

รูปที่ 2.1. แผนภูมิ โครงสร้างการบริหาร แผนผังการบริหารโรงเรียนเอกชน

2.1.3 จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา

งานบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นงานที่ผู้บริหาร โรงเรียนรับผิดชอบเพื่อให้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาโดยทั่วไปและบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การอาชีวศึกษา (Vocational Education) คือการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาสำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ

การอาชีวศึกษา ในความหมายของวิรัตน์ คันธรัตน์ (2532 : 21) ซึ่งได้รวบรวมแนวคิดผู้รู้หลายท่านและให้คำจำกัดความว่าเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งให้การศึกษาการฝึกอบรมกำลังคนในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคมหรือเป็นการจัดการประกอบอาชีพอิสระและตลาดแรงงาน จึงอาจถือได้ว่าการอาชีวศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนเพราะทุกคนต้องทำมาหาเลี้ยงชีพการหาเลี้ยงชีพจำเป็นต้องมีวิชาชีพการศึกษาหาความรู้ความชำนาญเพื่อการประกอบอาชีพเรียกว่า“อาชีวศึกษา” การจัดการอาชีวศึกษาในประเทศนั้นการที่จะทำใหักรมอาชีวศึกษาประสบผลสำเร็จในด้านการจัดการอาชีวศึกษาได้นั้นจะต้องดูทิศทางของการจัดการให้สอดคล้องกันไปด้วย เช่น การวางแผนการพัฒนากำลังครูอาชีวศึกษา การปรับปรุงการบริหารงานบุคคล การพัฒนาหลักสูตรและอุปกรณ์การสอน รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

โรงเรียนเป็นสถานที่สำหรับการศึกษาเรียนรู้และก่อให้เกิดความงอกงามในตัวผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษางานบริหารการศึกษาของ โรงเรียนอาชีวศึกษาจึงต้องยึดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นแนวปฏิบัติดังนี้ “จุดมุ่งหมายของการศึกษา คือการพัฒนาพลเมืองของประเทศใน 2 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีคุณธรรม และมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือเป็นกำลังแรงงานสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต” จากจุดมุ่งหมายนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538:16) ได้สรุปให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของการศึกษา 4 ประการ ดังที่คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 8

(1) การศึกษาต้องมีบทบาทในการพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่มีคุณภาพมีพัฒนาการที่สมดุลทั้งด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกายและด้านสังคม ทั้งในระดับความคิดและพฤติกรรม

(2) การศึกษาพึงให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้เข้าถึงบริการการศึกษาอย่างทั่วถึงได้เลือกสิ่งที่ต้องการเรียนรู้อย่างอิสระมีทางเลือกหลายทางและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง

(3) การศึกษาพึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ

(4) การศึกษาพึงเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพทั้งในด้านเนื้อหาสาระและเทคนิควิธีการเรียนการสอน

สรุป จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษาเป็นจุดมุ่งหมายเดียวกันกับการจัดการศึกษาโดยทั่วไปที่เน้นการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้านอย่างสมดุลและกลมกลืนกัน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกายและด้านสังคม โดยเน้นความรู้และทักษะทางวิชาชีพดังในแผนการศึกษาแห่งชาติได้ระบุว่า

การศึกษาวิชาชีพเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในการประกอบอาชีพอิสระและรับจ้างรวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

2.1.4 การบริหารคุณภาพ

การดำเนินการดูแลและควบคุมคุณภาพด้านการบริหารเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นมาตรฐานหรือแนวทางในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของการกำหนดโดยสร้างระบบบริหารงาน การพัฒนาระบบบริหารและการบริหารการจัดการด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านบุคลากร อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการบริหารและจัดการการบริหารที่เกี่ยวข้องด้วยกำหนดและการนำไปปฏิบัติจริงซึ่งนโยบายคุณภาพประกอบด้วยควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและการจัดทำระบบเอกสาร

คำว่า “คุณภาพ” ได้มีผู้นำไปใช้ในหลายลักษณะทั้งในเชิงนิยาม ความรู้สึก ความคิดเห็นในระดับสากล องค์กรมาตรฐานสากลให้นิยามความหมายของคำว่า “คุณภาพ” หมายถึง คุณลักษณะและคุณสมบัติรวมทั้งหมดของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เป็นไปตามความต้องการที่กำหนดไว้ชัดเจนหรือตามนัยที่แฝงไว้ (วิฑูรย์ สิมะโชคดี.2541 : 3) แต่ถ้านำคำว่า คุณภาพ มาใช้กับระดับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาโดยนัยของความหมายนี้ สุนทร โสคติพันธุ์ (2541 : 50) ได้กล่าวถึงคำบรรยายของ Professor Dr. B.S.Gower แห่งมหาวิทยาลัยเดอแรม (Durham) ประเทศอังกฤษ ที่ได้จัดแบ่งคุณภาพการศึกษาเป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้

ระดับยอดเยี่ยม (Excellence) หมายถึง การจัดการศึกษาที่สมบูรณ์บรรลุจุดประสงค์ครบถ้วน บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ทุกประการและแทบหาที่ติไม่ได้

ระดับเยี่ยม (Good) หมายถึง การจัดการศึกษาที่บรรลุจุดประสงค์ครบถ้วนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่ยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุง

ระดับพอใจ (Satisfactory) หมายถึง การจัดการศึกษาที่ทำได้ในระดับที่ยอมรับได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายไม่ชัดเจนนัก และยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขค่อนข้างมาก

ระดับไม่ผ่าน (Unsatisfactory) หมายถึง สภาวะที่พบว่าการจัดการศึกษาจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ไม่บรรลุผล

วีรพงษ์ เฉลิมจิระพันธุ์ (2541 : 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการบริหารคุณภาพ หมายถึง การบริหารประเภทหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดและการนำไปปฏิบัติจริงซึ่งนโยบาย คุณภาพ

กล่าวโดยสรุป การบริหารคุณภาพหมายถึง การบริหารที่มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับคุณภาพไว้อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมมีการประเมินการทำงานที่เข้มแข็ง

มีการแสวงหาวิธีการจัดการเพื่อควมมีประสิทธิภาพสูงสุดบุคลากรทุกคนมีความภาคภูมิใจในองค์กร

2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาเป็นภาระที่สำคัญยิ่งของรัฐบาลในอันที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง การศึกษาเอกชนในยุคแรก ๆ ประสบความสำเร็จอย่างดียิ่งเป็นที่นิยมของผู้ปกครองและผู้เรียนเป็นอันมาก มีนักเรียนมาเรียนในโรงเรียนเอกชนมากมายนับตั้งแต่เจ้านายชั้นสูงลงมาจนถึงบุคคลธรรมดาแต่ในระยะต่อ ๆ มาเมื่อโรงเรียน เอกชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นปัญหาในเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษาจึงมีความหลากหลายโรงเรียนเอกชนกลุ่มหนึ่งยังเป็นที่ยอมรับของประชาชนอยู่ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งคุณภาพยังด้อยไม่สามารถปรับปรุงพัฒนาให้อยู่ในระดับที่ดีจึงทำให้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนเป็นไปในทางเสื่อมเสียประชาชนขาดความศรัทธาคือโรงเรียนเอกชน ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลก็เกิดความมั่นใจที่จะให้โรงเรียนเอกชนเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระในการศึกษาอย่างจริงจังเพราะเกรงว่าจะเกิดผลเสียหายต่อเด็กนักเรียนที่จะเป็นกำลังของชาติในอนาคตทำให้เกิดผลกระทบต่อความอยู่รอดของโรงเรียนเอกชน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.2542 : 2)

การรับรองคุณภาพการศึกษาเอกชนที่ผ่านมาได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2484 ซึ่งแตกต่างจากแนวดำเนินงานในปัจจุบันเป็นเพราะว่ากาลเวลาที่ผ่านไปกับสภาพเศรษฐกิจสังคม และนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของรัฐบาล ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่าระเบียบที่ใช้อยู่ไม่เอื้ออำนวยให้โรงเรียนเอกชนพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ปรากฏ ด้วยเหตุผลดังนี้คือ

1. การให้การรับรองวิทยฐานะไม่มีวัตถุประสงค์ที่ชี้ชัดว่าเป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนเอกชน
2. การให้การรับรองวิทยฐานะเป็นการดำเนินงานของรัฐเพียงฝ่ายเดียวบุคลากรในโรงเรียนซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการศึกษาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ประการใด
3. การรับรองวิทยฐานะไม่มีการกำหนดเวลาของความเชื่อมั่นในคุณภาพโรงเรียนจึงเป็นการรับรองโดยถาวร ซึ่งไม่จูงใจให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพโดยต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้จัดการศึกษาภาคเอกชนพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพอย่างเป็นที่มั่นใจได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงได้หาแนวทางที่จะปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2484 ให้มีประสิทธิภาพจึงได้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาจากการดำเนิน

งานที่ผ่านมาเพื่อปรับเปลี่ยนการรับรองวิทยฐานะไปสู่การดำเนินงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่อไป

ซึ่งการรับรองวิทยฐานะโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.2484 แตกต่างกับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนดังที่แสดงตารางเปรียบเทียบไว้ในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบการรับรองวิทยฐานะกับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ

การรับรองวิทยฐานะ	การรับรองมาตรฐานคุณภาพ
1. รับรองครั้งเดียวมีผลตลอดไป	1. รับรองโดยมีกำหนดเวลาชัดเจน
2. ไม่จูงใจให้เกิดการพัฒนา	2. พัฒนาโดยการประเมินตนเอง
3. ประเมินโดยบุคคลภายนอกเป็นหลัก	3. ประเมินโดยบุคลากรในโรงเรียนเป็นหลัก และบุคลากรภายนอกมีบทบาทเสริม
4. พิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานเป็นสำคัญ	4. พิจารณานับพื้นฐานด้านปัจจัยกระบวนการและผลผลิตของโรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน
5. ไม่สามารถสร้างศรัทธาให้แก่ประชาชนได้ ต่อเนื่อง	5. สร้างความศรัทธาและมั่นใจต่อกิจการโรงเรียนจากประชาชนอย่างแท้จริง

การดำเนินงานเรื่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเกิดจากแนวความคิดที่ต้องการจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชนให้ได้มาตรฐานสูงขึ้น เนื่องจากการจัดการศึกษาเอกชนในช่วงที่ผ่านมาประสบกับปัญหาหลายด้าน จากผลการตรวจนิเทศและผลการศึกษาวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชนอย่างเร่งด่วน เพื่อให้เยาวชนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเอกชนมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาที่ดีมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.2542 : 5 – 6)

หลักการแนวคิดและกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาตามสาระบัญญัติของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ

จากความจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาของไทยจึงได้มีสาระบัญญัติในพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในไว้ดังนี้ “หมวด 6 มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก” สาระบัญญัติดังกล่าวเป็นสิ่งที่สถานศึกษา

ทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งจะเป็น การสร้างความมั่นใจแก่พ่อแม่และประชาชนว่าลูกหลานจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพการประกัน คุณภาพภายในจะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีการทำงานที่มี เป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้เป็นไปตาม เป้าหมายนั้นจะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเองเพื่อตรวจสอบและพัฒนา ปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 2)

2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพ เป็นคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ คือ Quality Assurance คำว่า “การ ประกัน” เป็นคำที่ใช้ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Insurance ในพจนานุกรม คำว่า Assurance แปลว่า “การให้ความมั่นใจ” แต่คำว่า Quality Assurance นักการศึกษาไทยส่วนใหญ่จะหมายถึง “การประกันคุณภาพ” ในการวิจัยครั้งนี้จึงถือว่า Quality Assurance แปลว่าประกันคุณภาพ โดย สุนทร โสทธิพันธุ์ (2541 : 52) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพว่าเป็นเรื่องการกระทำสิ่ง ต่าง ๆ ที่คุ้มค่าเป็นส่วนช่วยการผลิตเป็นเรื่องของวิธีการผลิตที่เริ่มให้ถูกต้องตั้งแต่ครั้งแรก เพราะ จะทำให้ถูกต้องอีกทุกครึ่งเป็นเรื่องของความมีจิตสำนึกในการบริหารจัดการที่ดีและที่สำคัญที่สุด เป็นความรับผิดชอบของคนทุกคนในองค์กร

การประกันคุณภาพในระยะแรกเริ่มจะเกี่ยวข้องกับวงการอุตสาหกรรมการผลิตสินค้า หรือการบริการเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาได้มีผู้นำมาประยุกต์ใช้ในวงการศึกษาระบบอื่น ๆ มากมาย สำหรับในทางการศึกษาจะใช้คำว่าประกันคุณภาพการศึกษาและมีผู้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ (2541 : 37) อธิบายว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นมาตรการที่ กำหนดแนวปฏิบัติหรือแนวทางในการดำเนินงานในการจัดการศึกษาเพื่อจะช่วยให้การจัดการ ศึกษาของโรงเรียนมีหลักประกันว่านักเรียนจะมีมาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2539 : 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึง การบริหารการศึกษาตามปกติที่มุ่งหวังปรับปรุงให้ดีขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541: 4)ได้ให้ความหมายว่า การประกัน คุณภาพการศึกษา หมายถึงการให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนมีแนว ทางจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนสอดคล้องกับหลักการณ์นโยบายและจุดเน้นของแผนการ ศึกษาของรัฐ โดยโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดี ของ ผู้เรียนแต่ละคนและทุกคน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 7) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรงได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่สถานประกอบการ ประชาชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดการประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ “ป้องกัน” ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ

กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการบริหารงานของ ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการควบคุม และทบทวนปฏิบัติงานให้สามารถบรรลุถึงมาตรฐานที่เป็นข้อกำหนดได้ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้รับบริการได้ความเชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลให้การศึกษามีคุณภาพ ได้แก่

1. **หลักสูตร** จะต้องประกอบด้วยหลักสูตรระดับชาติและระดับท้องถิ่นโดยเน้นการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อรับความเป็นสังคมนานาชาติและความเป็นสังคมยุคข้อมูลข่าวสารนั้นคือรัฐจะต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนได้แก่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาความเป็นสากลในส่วนของหลักสูตรระดับชาติจะต้องปลูกฝังเรื่องทักษะในการดำรงชีวิตและทักษะขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอในการที่จะไปศึกษาต่อหรือออกไปประกอบอาชีพวิชาแกนในช่วงปีที่ 10 -12 จะต้องมีย่อยส่วนวิชาเลือกจะต้องให้มีหลากหลายพร้อมตอบสนองความถนัดความสนใจของนักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น

2. **การจัดการเรียนการสอน** จะต้องเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นผู้เรียนให้สามารถสร้างความรู้เน้นผู้เรียนให้นำความรู้ในวิชาต่าง ๆ ไปบูรณาการใช้ในการดำรงชีวิตได้เน้นผู้เรียนให้สามารถวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ การนำความคิดสร้างสรรค์ไปปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหา ความสามารถในการจัดการ การเป็นผู้นำ การยอมรับตนเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เสียสละ ทำประโยชน์ให้แก่สังคม

3. **ครูและบุคลากรทางการศึกษา** ผู้บริหารการศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐานมีการทำงานเป็นทีมให้ทุกคนมีส่วนร่วมสามารถพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีระบบการสร้างขวัญกำลังใจมีธรรมเนียมโรงเรียนระบบสารสนเทศ การทบทวนคุณภาพของโรงเรียนและคุณภาพการสอนเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีระบบการรายงานต่อผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานระดับสูงขึ้นไป

4. **กระบวนการบริหารจัดการ** การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพต้องมุ่งให้เกิดความสมานฉันท์ระหว่างบุคลากรและหน่วยงานมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานที่ศึกษา ตลอดจนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการศึกษาการบริหารในระดับจังหวัดจะต้องมีการพัฒนาให้มีการทำงานที่มีเอกภาพและประสิทธิภาพมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัด มีระบบการกำกับตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้า ระบบการรายงานที่เป็นมาตรฐานเครือข่ายการศึกษาภายในจังหวัดต้องจัดทำทั้งเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเครือข่ายการบริหารและเครือข่ายชุมชน ต้องนำองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชื่อมต่อกับกลไกการบริหารทางการศึกษารวมทั้งระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัด ในส่วนของสถานศึกษาต้องให้บริหารโดยอิสระตามนโยบายกระจายอำนาจโดยความเห็นชอบภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการ โรงเรียนที่มาจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประชาชนให้มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด เช่น สามารถตัดสินใจได้ทุกระดับ สามารถจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เป็นวิชาเลือกได้ สามารถจัดวิชาเลือกให้นักเรียนเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นสามารถอนุมัติหลักสูตรท้องถิ่น ได้บนพื้นฐานที่ว่าถ้าสถานศึกษาได้ตัดสินใจเองแล้วจะเป็นการตัดสินใจที่ดีที่สุด การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะผลักดันให้ปัจจัยต่าง ๆ มีคุณภาพและนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์, 2542 : 30 – 31)

หลักสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2540:2) คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคคลและสังคม การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการคือ

- (1) รัฐต้องกระจายอำนาจ (Decentralization) ในการกำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร ให้จังหวัดและสถานศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท
- (2) สถานศึกษาต้องให้ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม (Participation) รับผิดชอบในรูปคณะกรรมการ โรงเรียน
- (3) โรงเรียนต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เรียนต่อผู้ปกครองต่อมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด และต่อผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา (Authorities)

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 1) เห็นความจำเป็นในการส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพ และได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เป็นหลักการให้โรงเรียนได้พัฒนาและประเมินตนเองอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องบนพื้นฐานของความเสรีภาพของทางวิชา

การและความคล่องตัวในการบริหารการจัดการ โดยผู้บริหาร โรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการพัฒนา และเปิดโอกาสให้สังคมหรือหน่วยงานภายนอกเข้าตรวจสอบได้ ทั้งนี้โดยกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ ดังนี้

(1) เพื่อกระตุ้นให้โรงเรียนเอกชนได้พัฒนาตนเองถึงระดับมาตรฐานการศึกษาที่นำมาใช้ เพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

(2) เพื่อให้สาธารณชน ผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับทราบเกิดความเชื่อถือมั่นใจต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ในการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

(1) เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของการศึกษาเอกชนทุกระดับทุกประเภท

(2) เพื่อเป็นการกระตุ้นและสร้างความมั่นใจแก่โรงเรียนเอกชนในการสร้างระบบการควบคุมคุณภาพภายในโรงเรียน และรับการตรวจสอบจากภายนอก

(3) เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องคุณภาพการศึกษาให้กับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า โรงเรียนเอกชนเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

(4) เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชนให้เป็นที่ยอมรับทั่วไป

มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานคุณภาพการศึกษา (Educational Standards) อาจกำหนดขึ้นได้โดยหน่วยงาน การศึกษาของรัฐหรือองค์กรเอกชนซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ประสพการณ์ ผู้เชี่ยวชาญและ ผู้แทนกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดคุณภาพมาตรฐานนั้น ๆ แล้วกำหนดหรือสร้างระบบกลไก การประเมินให้ได้ข้อสรุปที่คณะกรรมการมาตรฐานจะยอมรับอย่างเป็นทางการได้ การที่คณะกรรมการมาตรฐานจะให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพ (Accreditation) แก่สถาบันการศึกษา ประเภทและระดับใด ๆ มักจะอาศัยข้อมูลจากการประเมินตนเองของโรงเรียนข้อมูลจากการตรวจ เชื่อมซึ่งกรรมการทั้งสองชุดที่กล่าวถึงประเมินสถานศึกษาจากองค์ประกอบหรือเกณฑ์ทางการ ศึกษาและเกณฑ์การประเมิน (Evaluative Criteria) ที่คณะผู้เชี่ยวชาญอาจสร้างขึ้นองค์ประกอบหรือ เกณฑ์ทางการศึกษาที่กำหนดขึ้นใช้เพื่อเป็นเกณฑ์ประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาดังกล่าวนี้ แตกต่างกันตามระดับหรือประเภทของการศึกษา

สำหรับองค์ประกอบที่เป็นเรื่องทั่วไปของโรงเรียนอาจนำมากำหนดรายละเอียดเพื่อการ ประเมินมาตรฐานคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบดังนี้

1. ปรัชญาหรือนโยบายและวัตถุประสงค์ทุกโรงเรียนควรต้องกำหนดปรัชญาหรือนโยบาย วัตถุประสงค์ของโรงเรียนไว้เป็นธรรมเนียมการดำเนินงานของตนเอง โรงเรียนที่ขาดปรัชญาหรือ นโยบายและวัตถุประสงค์ก็เปรียบเสมือนโรงเรียนที่ขาดจุดหมาย (aimless) โรงเรียนแต่ละแห่งมี อิสระที่จะพิจารณากำหนดปรัชญาหรือนโยบายและวัตถุประสงค์ของตนเอง ปรัชญาเป็นแนวคิด หรืออุดมคติที่โรงเรียนพยายามจะไปให้ถึง เช่น การศึกษาคือการพัฒนาส่วนวัตถุประสงค์ของ

โรงเรียนเป็นเป้าหมาย(goal) ที่สามารถระบุได้ในเวลาสั้นหรืออนาคตอันใกล้ เช่น สุขภาพดีวิชาการเด่นเฉกเช่นคุณธรรมการกำหนดปรัชญาหรือนโยบายและวัตถุประสงค์ได้ปรึกษาผู้เกี่ยวข้องหรือร่วมกันกำหนด ส่วนการประเมินหัวข้อนี้ควรพิจารณาว่าการปฏิบัติงานแต่ละเรื่องของโรงเรียนสะท้อนความสำเร็จของปรัชญาหรือนโยบายและวัตถุประสงค์ได้ดีเพียงใด

2. โรงเรียนและชุมชน โรงเรียนควรมีข้อมูลเกี่ยวข้องกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชน อัตราการเกิดการเคลื่อนย้ายแหล่งทรัพยากรในชุมชน ประเภทและสาขาของทรัพยากรข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษาของโรงเรียน จะได้แสวงหาความร่วมมือสร้างกิจกรรมหรือโครงสร้างที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน สร้างสรรค์ต่อกัน และทั้งนี้เพื่อผลดีต่อโรงเรียนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งชื่อเสียง ศรัทธา หรือการยอมรับ การให้ความร่วมมือพัฒนาโรงเรียนและชุมชน การประเมินอาจมุ่งเน้นความร่วมมือ กิจกรรมโครงสร้าง การวางแผนงานร่วมกัน พัฒนาชุมชนร่วมกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกัน และพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน

3. อาคารสถานที่และบริเวณรวมทั้งบรรยากาศการเรียนการสอนในเรื่องนี้ควรได้ดูหรือประเมินเรื่องที่ตั้ง การเข้าใช้สอยอาคารสถานที่ ความสะอาด การบำรุงรักษา แสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ ห้องน้ำ ห้องส้วม ความสะดวกด้านไฟฟ้า น้ำประปา การป้องกันไฟไหม้ ห้องเก็บของ ห้องเรียน ห้องทำงานของครู ภารโรง ห้องพิเศษอื่น ๆ ห้องประชุม ห้องอาหาร ครุภัณฑ์ ห้องพยาบาล สำนักงาน หอนอน (ถ้ามี) เส้นทางรถขนส่งพัสดุ ขนส่งนักเรียน รถโรงเรียน ลักษณะพิเศษของอาคารสถานที่ควรร่มรื่นสวยงามเป็นระเบียบของบริเวณสถานที่ภายในอาคาร เป็นต้น

4. การบริหารการจัดการ โดยส่วนรวมของเรื่องนี้มุ่งที่จะประเมินสิ่งที่โรงเรียนบริหารหรือดำเนินการในทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ ต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนและชุมชน เช่นการประสานงานของโรงเรียนเพื่อให้เกิดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียนการให้บริการ หรืออำนวยความสะดวกของฝ่ายบริหารต่อครู อาจารย์ โรงเรียน และนักเรียนการเป็นผู้นำของฝ่ายในการจัดโครงการสอนนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียนการสอนการวางแผนงานการสร้างระบบและกลไกการบริหารที่ดีในสถานศึกษาการสร้างขวัญกำลังใจความร่วมมือและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของทุกฝ่าย

5. บุคลากรของโรงเรียน มีจำนวนพอเพียงเหมาะสม มีความสามารถ ประสพการณ์มีฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ครูสนับสนุน ภารโรง การทำงานของครูที่เหมาะสม มีชั่วโมงการสอน มีสวัสดิการ มีเงินเดือน มีแผนงานการพัฒนาปรับปรุงบุคลากร หรือมีการส่งเสริมความรู้ ความสามารถของบุคลากร

6. การเงินการธุรการ มีการบริหารเงินที่ดี เช่น สามารถจ่ายเงินเดือนครูได้อย่างสม่ำเสมอ มีแผนงานการพัฒนาโรงเรียน มีระบบการควบคุมการเงินที่รัดกุม ระบบบัญชี ทะเบียน ระเบียบพัสดุ สารบรรณ และการรายงาน (สวัสดิ์ อุคม โภชน์.2535:44-45)

ส่วนองค์ประกอบที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ สาขาวิชา อาจกำหนดรายละเอียดเพื่อการประเมิน มาตรฐานคุณภาพ ดังนี้

1. การจัดและบริหารการเรียนการสอนวิชาชีพ เช่น การจัดและบริหารห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน เครื่องอุปกรณ์วัสดุฝึก เครื่องจักรกล หลักสูตร นักเรียน กิจกรรม การเรียนการสอน การฝึกภาคปฏิบัติในโรงเรียนหรือสถานประกอบการ การบริหารความปลอดภัย วินัย ความรับผิดชอบหรืออาจแยกเป็นเรื่อง ดังนี้

1.1 การบริหารโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ

1.2 ธรรมชาติของโครงการศึกษา เป็นระดับใด สาขาใด มุ่งเน้น คุณสมบัติของผู้เรียน อย่างไร การดำเนินการสอดคล้องกับความต้องการแรงงานอย่างไร การจัดโครงการจัดได้ เหมาะสม มีประสิทธิภาพอย่างไร เพียงไร เป็นต้น

1.3 Physical Facilities : ความเหมาะสม พอเพียง ประโยชน์ของเครื่องมืออุปกรณ์พื้นที่ อาคารโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติการ ใช้สอย พื้นที่ปฏิบัติงาน ห้องเก็บพัสดุ ห้องเครื่องมือ อุปกรณ์ไฟฟ้ากำลัง ไฟฟ้า แสงสว่าง วัสดุฝึก การถ่ายเทอากาศ ระบบความปลอดภัย ความสะอาด แสง เสียง สี การติดตั้ง การจัดวางเครื่องมืออุปกรณ์และเครื่องจักรกล วัสดุการสอน

1.4 ครูผู้สอน: มีความรู้ ประสบการณ์ในเรื่องที่สอนหรือได้รับการเตรียมในเรื่องที่สอน เต็มใจสอน ทันสมัยหรือแสวงหาความรู้ใหม่ หรือทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการมีการวางแผน การสอน เตรียมการสอนประเมินผล

1.5 กิจกรรมการสอนของรายวิชา : กิจกรรมที่จัดขึ้นสอนวัตถุประสงค์ของวิชามีแผนงาน หรือการเตรียมการในการทำกิจกรรม กิจกรรมเน้นความปลอดภัยต่อสุขภาพและจิตใจกิจกรรมก่อให้เกิดหรือส่งเสริมความรู้ทักษะและประสบการณ์ หรือลักษณะนิสัยหรือคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน กิจกรรมเหมาะกับลักษณะวิชา ระดับผู้เรียนทักษะ

1.6 วัสดุการสอน : มีสื่อการสอน ตำรา เอกสารอ้างอิง เอกสารประกอบการสอน หุ่นจำลอง แบบพิมพ์เขียว หรือพิมพ์ สไลด์ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ช่วยการสอน

1.7 การประเมินผล : มีการประเมินผลทั้งในรูป formative และ summative มีการนำผลการประเมินมาใช้เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงและวางแผนพัฒนางานมีการประเมินโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการวิเคราะห์การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของผลผลิตหรือคุณภาพการทำงานในโรงเรียนกับอุตสาหกรรมใช้ผลความก้าวหน้าของผู้เรียนสำหรับการแนะแนว และการเข้าสู่สถาน มีบันทึกการติดตามผลการเรียนและผู้เรียน

2. กิจกรรมนอกหลักสูตรของโรงเรียน มีส่วนเสริมช่วยให้เกิดแก่นักเรียนในเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะนิสัย อารมณ์ สังคม การพักผ่อนหย่อนใจ ความรู้เสริมการจัดกิจกรรมในโรงเรียนได้แก่ ลักษณะธรรมชาติของกิจกรรม เสริมการสร้างวุฒิภาวะทางอารมณ์ เช่น กิจกรรมนั้นส่งเสริมให้เกิดหรือได้รับอะไรเสริมทักษะ เสริมการสร้างวุฒิภาวะทางอารมณ์ การบริหาร

กิจกรรมทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการปฏิบัติ และบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมหรือไม่ นักเรียนมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด องค์ประกอบการบริหารกิจกรรมเป็นองค์ประกอบที่โรงเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมแท้จริงประเภทกิจกรรมครอบคลุมวัตถุประสงค์หลักของโรงเรียน หรือของโครงการศึกษาไม่ใช่เน้นใช้สนองวัตถุประสงค์ของโรงเรียนด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไปเพียงด้านเดียว

3. การให้บริการทางสื่อการเรียนการสอนและห้องสมุดโรงเรียน การสอนที่ดีที่สุดเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนได้รับการกระตุ้นอย่างมีประสิทธิภาพและด้านแนวคิดหรือประสบการณ์ของครูที่สามารถก่อผลการเรียนสูงสุดและภายหลังจากนั้นผู้เรียนยังเกิดความต้องการที่จะแสวงหาการเรียนรู้อื่นเพิ่มเติมส่วนหนึ่งเป็นเหตุผลมาจากสื่อการเรียนการสอนและห้องสมุดหลายโรงเรียนจึงสร้างศูนย์สื่อ ศูนย์โสตทัศนอุปกรณ์ วิทยุโทรทัศน์ ตลอดจนศูนย์หนังสือในโรงเรียนจัดดำเนินการและประเมินในหัวข้อนี้จึงได้แก่ ความเพียงพอของสื่อโสตทัศนอุปกรณ์หนังสือเรียน วิธีการให้บริการสิ่งเหล่านี้ของโรงเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้อง การจัดสรร งบประมาณของโรงเรียนเพื่อเตรียมการหรือพัฒนาสื่อ ห้องสมุดการเลือกสื่ออุปกรณ์ โสตทัศนอุปกรณ์ เข้ามาใช้ในโรงเรียนมีคุณภาพทันสมัย ความหลากหลายความสะดวกในการบริหาร การเข้าไปใช้ ระบบการบำรุงรักษาสื่อ การจัดการแยกประเภทสื่อประกอบ เช่น แคลคูล็อก สิ่งพิมพ์ การจัดเก็บและระบบการควบคุมการจำหน่าย

4. ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน นักเรียนอาชีวศึกษาในบ้านเราขณะนี้มุ่งเป้าหมายในการศึกษา 2 ทาง คือ เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเพื่อประกอบอาชีพตามสาขาที่ได้ศึกษาเล่าเรียน ผู้เข้าสู่การทำงานได้ต้องมีคุณสมบัติซึ่งเรียกว่า มีทั้ง ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ตามระดับการศึกษานั้น ๆ และจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจรรยาบรรณของวิชานั้น ดังนั้นการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนด้านการเรียนการสอนก็ต้องสอดคล้องกัน เช่น นักเรียนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถในระดับที่กำหนดตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่เพียงใดมีคุณสมบัติอื่น ๆ เช่น วินัย ความรับผิดชอบความเชื่อมั่นในตนเอง ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความขยันอดทน มีลักษณะผู้นำผู้ตามความรู้เสริมอื่น เช่น ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้ศึกษาได้จาก ทะเบียน ระเบียบผลการเรียน การซ่อมเสริม และอาจรวมถึงการติดตามนักเรียน (tracer study) (ถ้ามี) ถ้าหากนำเอาหัวข้อหรือหัวข้อเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้มีศึกษาความกว้างให้ครอบคลุม และศึกษาความลึกให้ได้ข้อกำหนดเป็น check-list หรือ Evaluative Criteria แล้วให้โรงเรียน และคณะกรรมการตรวจเยี่ยมประเมินก็อาจจะพอเพียงแก่การกำหนดมาตรฐานคุณภาพ เพื่อประโยชน์แก่งาน accreditation ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต่อไป (สวัสดี อุดม โภชน. 2535:47)

องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการอาชีวศึกษา

สมพร ไชยะ (2542: 1 - 4) กล่าวว่า คุณภาพคือการยอมรับของผู้ใช้บริการหรือความพอใจของลูกค้าเช่นเดียวกันความพอใจของผู้จบอาชีวศึกษา คือความพอใจของตลาดแรงงานซึ่งมีความ

พอใจอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านความรู้และทักษะขั้นต่ำ และด้านคุณธรรมจริยธรรม และการประกันคุณภาพของการจัดการศึกษา คือระบบการกำหนดมาตรฐานและการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานจัดการอาชีวศึกษา คือ จะต้องมืทั้งเทคนิคการควบคุม (Quality Control) เทคนิคการตรวจสอบ (Quality Auditing) และเทคนิคการประเมิน (Quality Assessment) หรือ $QA = AC + Qaut + Qas$

QA = การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance)

QC = การควบคุมคุณภาพ (Quality Control)

Qau = การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing)

และ Qas = การประเมินคุณภาพซึ่งแบ่งระดับการประกันคุณภาพออกเป็น 2 ระดับ การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมของไทยควรจะได้แยกการดำเนินงานเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. การประกันภายนอกสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) คือ ระบบการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาขั้นตอนการดำเนินงานและผลผลิตให้ดีขึ้นตลอดเวลา นับตั้งแต่ระบบการคัดเลือกนักศึกษาคัดเลือกและพัฒนาอาจารย์ ตรวจสอบระบบการเรียนการสอนและการประเมินผลวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน การแนะแนว การบริหารงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาและรับฟังข้อมูลป้อนกลับจากตลาดแรงงานและนายจ้าง

คุณภาพการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ควรแยกพิจารณาในเชิงระบบการผลิตผู้จบการศึกษา คือ

1. ทรัพยากรป้อนเข้า (In put)
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน (Process)
3. การจบการศึกษาและคุณภาพของผู้จบการศึกษา (Out put)

ทรัพยากรป้อนเข้าที่มีความสำคัญยิ่งยวดต่อคุณภาพการจ้ดอาชีวศึกษาจะได้แก่ นักศึกษาที่รับเข้าเรียน อาจารย์และบุคลากรการศึกษา โรงฝึกงานและงบประมาณ ฯลฯ นักศึกษาที่รับเข้าสู่ระบบที่ผ่านมาพบว่าผู้ที่จบอาชีวศึกษามีได้เข้าสู่ระบบอาชีวะเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงทำให้การใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาอาชีวะเป็นไปอย่างไม่คุ้มค่า การรับนักศึกษาตามข้อเสนอนี้จึงควรพิถีพิถันมากขึ้น ดังนี้

1. รับผู้จบการศึกษาสายสามัญที่สามารถผ่านข้อสอบมาตรฐานเท่านั้นเข้าเรียนจำนวนหนึ่ง
2. รับผู้จบมัธยมศึกษาที่ธุรกิจอุตสาหกรรมมีสัญญารับตัวเข้าทำงานเมื่อจบการฝึกการเข้าเรียนจำนวนหนึ่ง

3. รับผู้จบการศึกษาคะแนนสูงที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในละแวกที่โรงเรียนอาชีวศึกษาตั้งอยู่ส่งตัวมาให้จำนวนหนึ่ง

4. จำนวนนักศึกษาที่รับเข้ามาในระบบทั้งหมดต้องสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับและปริมาณความต้องการแรงงานของภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและเฉลี่ยสัดส่วนเหมาะสมระหว่างโรงเรียนและเอกชน

อาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการศึกษา พิจารณาความรู้ความสามารถดังนี้

1. อาจารย์สอนภาคทฤษฎีทางเทคโนโลยีรับผู้จบการศึกษาระดับปริญญาในสาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรมหรือเทียบเท่า หรือผู้จบปริญญาทางเทคโนโลยีที่มีวิชาครูเข้าประจำการ

2. รับอาจารย์ปฏิบัติการที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงขึ้นไปและผ่านการทำงานในระบบธุรกิจอุตสาหกรรมมาแล้วไม่ต่ำกว่า 3 ปี เข้าประจำการ

3. บุคลากรสนับสนุนการศึกษาจะต้องเข้าประจำการในทุกจุดสำคัญเช่น เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่พัสดุ บรรณารักษ์ พยาบาล นักแนะแนว ทั้งหมดควรมีวุฒิปริญญาตรีปฏิบัติการใช้ครูไปทำหน้าที่อื่นเพราะครูไม่มีความชำนาญเหล่านี้

4. อาจารย์ทุกประเภทจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาหรือการศึกษาต่อภายใน 3 ปี ที่เข้าทำงานส่วนหนึ่งจะต้องผ่านการร่วมปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมจริงเป็นระยะ

งบประมาณ รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้กับการผลิตกำลังแรงงานอย่างเพียงพอทั้งในแง่อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องจักร โรงประลอง ห้องปฏิบัติการ ที่เป็น มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศและทุกกรมกอง การเปิดสถานศึกษาอาชีวะจะต้องมีความพร้อมในมาตรฐานเหล่านี้ จึงเปิดรับนักศึกษาเข้ามาดำเนินการ

การประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance) คือ ระบบการรับรอง มาตรฐานการดำเนินงานและหลักสูตรของสถานศึกษา โดยหน่วยงานมาตรฐานภายนอกในลักษณะของการรับรองหลักสูตรและสถานศึกษา (Accreditation)

ระบบประกันคุณภาพภายนอกของงานอาชีวะและเทคนิคศึกษา จะต้องมีการรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน (Trade Standard) ของผู้สำเร็จการศึกษาเสริมเข้าไปอีกระบบหนึ่ง

2.2.3 หลักการสำคัญการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมถึงมวลกิจกรรมและภารกิจทางวิชาการและการบริการ การจัดการที่มีการวางแผนล่วงหน้า และมีการประสานสัมพันธ์อย่างเป็นระบบเพื่อที่จะสร้างความมั่นใจที่สมเหตุสมผลว่าผู้เรียนจะมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้การออกแบบและการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจะยึดหลักการต่อไปนี้

(1) คุณภาพการศึกษาในบริการของการประกันคุณภาพจะเน้นการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครทั้งภายในและภายนอก

(2) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผนและเตรียมการป้องกันล่วงหน้า (Proactive and Preventive) ก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้นไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว (Reactive or Retrospective)

(3) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาหลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์หลักตรรกและความสมเหตุสมผล

(4) การตรวจสอบการวัดและประเมินผลในบริบทของการประกันคุณภาพมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้มาเพื่อข้อมูลย้อนกลับสำหรับการใช้ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement) มิใช่การจับผิด หรือตัดสินให้รางวัลหรือลงโทษ

(5) คุณภาพของการออกแบบ (มาตรฐานวิชาการ กรอบหลักสูตร และแบบการสอน) และกระบวนการทำงาน (การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ครู และบุคลากรทางการศึกษา) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

(6) การประกันคุณภาพการศึกษานับความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะ และ ความมั่นใจ (Empowerment) แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(7) การประกันคุณภาพการศึกษาให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ และการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาและภูมิภาค

(8) ภาวะความเป็นผู้นำและความเอาใจจริงเอจ้ง (Commitment) ของผู้บริหารสถานศึกษา และการกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา .2543 : 15)

2.2.4 กระบวนการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

1.1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาไว้เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพต่อไป

1.2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน โดยกระทรวงศึกษาธิการเขตพื้นที่การศึกษาและ/ หรือต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดทำแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐาน

ที่กำหนดไว้ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร สื่อ การพัฒนาครูและบุคลากร ธรรมเนียม สถานศึกษา การเรียนการสอน การแนะแนว การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล เป็นต้น ทั้งนี้ โดยเน้นระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผน ติดตาม กำกับ การดำเนินงาน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการเพื่อยืนยัน ช่วยเหลือ สนับสนุน ใฝ่ระวัง ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไปสู่มาตรฐานที่ต้องการดังนี้

2.1. การตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานทั้งระบบด้วยตนเองของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และ รายงานผลต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

2.2. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษา และ / หรือต้นสังกัด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และ / หรือ ใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

2.3. การตรวจสอบ ติดตาม และการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของประเทศโดยกระทรวงศึกษาธิการเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และ / หรือ ใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอก แต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายในเพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของสถานศึกษาซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรมหาชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 7)

2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 7 ปีจัดัยในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติแล้วดำเนินการจัดการศึกษาให้สามารถสร้าง

ความมั่นใจว่าผู้เรียนจะมีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา 7 ปัจจัยดังนี้

2.3.1 ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535:3) ให้ความหมายว่า ปรัชญาของโรงเรียน หมายถึง แนวคิด อุดมการณ์ ความมุ่งหวังสูงสุด หรือจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดภารกิจของโรงเรียน นโยบายของโรงเรียน หมายถึงกรอบหรือแนวทางการดำเนินงานไปสู่ความมุ่งหวังหรือจุดมุ่งหมายสูงสุดที่โรงเรียนต้องการเกณฑ์ตัวชี้คุณภาพไว้ว่า ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนชัดเจน สอดคล้องกันเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ มีแผนโครงการ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนทั้งนี้ต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการ โครงการ และกิจกรรม นำแผนงานโครงการและกิจกรรมไปปฏิบัติจริงตามที่กำหนด มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนงานนโยบายให้เหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาจึงต้องปฏิบัติงานเพื่อให้โรงเรียนได้มีปรัชญาและนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนกำหนดแผนงานกิจกรรมรับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 17) ได้กำหนดเกณฑ์ของปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนดังนี้

เกณฑ์(1) ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนเหมาะสมและใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานของโรงเรียนได้

ตัวชี้คุณภาพ

1. ปรัชญามีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแห่งชาติ สนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่องและมุ่งเน้นการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้เกิดแก่ผู้เรียน

2. เป้าหมายมุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้านสมดุลรวมทั้งเน้นประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการจัดการศึกษาแต่ละระดับ/หลักสูตร/ ประเภทวิชาและสาขาวิชา

3. มีแนวดำเนินงานหรือแผนที่รองรับปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

4. บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนตรงกัน

2.3.2 ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

กระบวนการเรียนการสอน หมายถึงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กรมวิชาการ (2541:31) อธิบายว่า หลักสูตรจะต้องประกอบด้วยหลักสูตรระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยเน้นการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อรับความเป็นสังคมนานาชาติและความเป็นสังคมยุคข้อมูลสาร นั่นคือ รัฐจะต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาความเป็นสากล ในส่วนของหลักสูตรระดับชาติ จะต้องปลูกฝังเรื่องทักษะในการดำรงชีวิตและทักษะขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอในการที่จะไปศึกษาต่อหรือออกไปประกอบอาชีพวิชาแกนจะต้องมีน้อย ส่วนวิชาเลือกจะต้องให้มีหลากหลายพร้อมตอบสนองความถนัด ความสนใจของ นักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2536:10)ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยการพัฒนากุลากรให้พร้อมด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะตลอดจนมีการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541:3) ได้สรุปเกณฑ์เป้าหมายเกณฑ์มาตรฐานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดตัวชี้วัดคุณภาพคือจะต้องมีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มมีการใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยี เพียงพอและปลอดภัย และมีการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอน จะต้องเน้นนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลางเน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ในวิชาต่าง ๆ ไปบูรณาการใช้ในการดำรงชีวิตได้เน้นผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณการนำความคิดสร้างสรรค์ไปปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหา ความสามารถในการจัดการ การเป็นผู้นำ การยอมรับตนเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขเสียสละทำประโยชน์ให้แก่ส่วนร่วม (กรมวิชาการ 2541:31)

การจัดการเรียนการสอนที่ต้องการคือ

1. ต้องเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
2. ต้องพัฒนาการคิดระดับสูง
3. ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง
4. ต้องให้โอกาสการแสดงออกอย่างอิสระเพื่อให้นักเรียนได้สร้างสรรค์เต็มที่
5. ต้องมีการเสริมแรงทางบวก
6. ต้องจัดบรรยากาศด้านกายภาพ และด้านจิตใจที่เอื้อต่อการเรียนรู้
7. ต้องใช้เทคโนโลยีที่กว้างขวาง เป็นเครื่องมือการเรียนรู้
8. ต้องวิเคราะห์จุดอ่อนของนักเรียน ช่วยผลักดันให้นักเรียนก้าวหน้า

9. ต้องให้ผู้เรียนอย่างมีความสุข มีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และชุมชน

10. ต้องส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีม

11. ต้องให้นักเรียนมีการฝึกปฏิบัติจริง

ลักษณะของครูที่ต้องการ

1. รักการสอน มีความรับผิดชอบต่อนักเรียน
 2. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ
 3. สามารถสอนให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต และสามารถนำความรู้ต่าง ๆ ไปบูรณาการใช้ในการดำรงชีวิต

4. สามารถสร้างบทเรียนที่ท้าทายทางปัญญา

5. ต้องเป็นผู้สอนให้นักเรียนรู้วิธีค้นหาคำตอบ เกิดจินตนาการ เกิดความรู้ใหม่เพิ่มพูนความรู้ขึ้นอย่างไม่จำกัด

6. สามารถปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ตลอดเวลา

7. ต้องเป็นที่ปรึกษาให้แก่นักเรียนในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ทั้งเป็นผู้นำให้นักเรียนทำงานร่วมกันได้

8. พัฒนาตนเองตลอดชีวิต

9. ต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การวางแผนการเรียน การจัดทำโครงการสอน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน และสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาให้นักเรียนได้มีความรู้ ทักษะและมีความประพฤติดีและจะต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยการควบคุมให้มีการวางแผนการเตรียมการสอนและจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรจะต้องควบคุมให้มีการวัดประเมินผลอย่างเป็นระบบ ถูกต้องมีประสิทธิภาพนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน

การเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยการพัฒนานุเคราะห์ให้พร้อมด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะตลอดจนมีการพัฒนาระบบการนิเทศภายใน (กรมวิชาการ 2541:38)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 17) ได้กำหนดเกณฑ์ของหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนดังนี้

เกณฑ์ (1) ศึกษาและพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น/ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ท้องถิ่น และผู้เรียน

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน

2. มีการเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

3. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สร้างหรือปรับปรุงและนำผลการประเมินไปใช้
เกณฑ์ (2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

2. มีการใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

3. มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพียงพอ และปลอดภัย

4. มีการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

เกณฑ์ (3) ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนถูกต้องตามระเบียบ และหรือ
หลักการวัดผลและประเมินผล

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีเอกสาร หลักฐานการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

2. มีการประเมินผลในสภาพจริงของผู้เรียนเพื่อให้เห็นความก้าวหน้า/พัฒนาการของ

ผู้เรียน

3. มีการวัดผลประเมินผลเป็นระยะ ๆ และนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการ
พัฒนา / ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2.3.3 ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535 : 29) กล่าวว่า การบริหารบุคคล หมายถึง การจัดและดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งรวมถึงการสรรหา การมอบหมายหน้าที่ การส่งเสริม และพัฒนาสมรรถภาพการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถและคุณภาพเหมาะสมมาปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพการบริหารบุคลากรทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (2541 : 31) กล่าวว่า บุคลากรทางการศึกษาต้องมีภาวะเป็นผู้นำมีความรู้ความสามารถในการบริหารการจัดการระบบคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐาน มีการทำงานเป็นทีม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมสามารถพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบการสร้างขวัญกำลังใจ มีธรรมเนียมโรงเรียนระบบสารสนเทศ การทบทวนคุณภาพของโรงเรียนและคุณภาพการสอนเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีระบบการรายงานต่อผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานระดับสูงขึ้นไป

การบริหารบุคลากรของโรงเรียนเอกชน แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1. มีระบบการบริหารงานที่ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ได้ เป็นอย่างดีโดยระบบโรงเรียนจัดให้มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารที่จัดให้มีฝ่ายต่าง ๆ รับผิดชอบตามความเหมาะสมกับขนาดและสภาพของโรงเรียน

2. มีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยมีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ ความรู้ ความถนัด ความสนใจ ประสิทธิภาพ ที่เหมาะสมในจำนวนที่เพียงพอ ตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน

3. มีแผนพัฒนาบุคลากรทุกฝ่าย และดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถของทุกคน โดยมีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรม

4. มีการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทุกฝ่ายโดยมีระบบการพิจารณาขั้นเงินเดือนของบุคลากรตามความเหมาะสม มีการจัดสวัสดิการและมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการ หรือแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจการของโรงเรียน

ดังนั้น การบริหารบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อการทำงาน การปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนซึ่งผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารบุคลากรในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดให้มีโครงสร้าง แผนภูมิการบริหารที่เหมาะสม การมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้บุคลากรตามความรู้ ความสนใจ ตรวจสอบการจัดทำทะเบียนประวัติบุคลากรเป็นรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติ จัดสวัสดิการ เสริมสร้างขวัญกำลังใจ และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532 : 11)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 17) ได้กำหนดเกณฑ์ของบุคลากรดังนี้

เกณฑ์ (1) ผู้บริหารเป็นผู้มีระดับมืออาชีพ

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์และมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จใน การทำงาน
2. ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี

เกณฑ์ (2) ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรมเหมาะสมกับอาชีพครู

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีวุฒิ / ความรู้ ความสามารถสอดคล้องและเพียงพอกับสาขาวิชาที่สอน
2. ปฏิบัติตนสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู
3. มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

เกณฑ์ (3) บุคลากรสนับสนุนทุกคนมีความรู้ ความสามารถและปฏิบัติงานเต็ม ศักยภาพ
ตัวชี้คุณภาพ

1. มีความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย
2. มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อองค์กร(โรงเรียน)

2.3.4 ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง มวลทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ นวัตกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และการเงินของโรงเรียน รวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับองค์กรภายนอกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535 : 49) กล่าวว่า อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมและเกื้อหนุนงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนโดยเฉพาะการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดหมายที่ต้องการได้เป็นอย่างดี การบริหารงานอาคารสถานที่เป็นการจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการตกแต่งและจัดบริเวณการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่และการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ของโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 5) ได้กำหนดเกณฑ์ตัวชี้คุณภาพ เกี่ยวกับการจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบสถานที่ฝึกปฏิบัติและสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับสภาพการใช้งาน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้คุณภาพ ดังนี้ ประการแรกมีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย และมีการดูแล บำรุงรักษาอย่างเหมาะสม ประการที่สองมีห้องสมุด มุมหนังสือ ศูนย์วิชาการ พร้อมเอกสารและตำราเหมาะสม ประการที่สาม มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ เหมาะสม ประการที่สี่ จัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้ และได้กำหนดตัวชี้คุณภาพเกี่ยวกับการจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ว่าทางโรงเรียนควรมีการบริการ และส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ ตัวชี้คุณภาพของการจัดระบบการเงิน ซึ่งจะต้องมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนมีการใช้จ่ายเงินตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพมีการตรวจสอบรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบ

งานบริหารอาคารสถานที่เป็นงานที่ละเอียดอ่อนที่ผู้บริหารต้องพินิจพิเคราะห์และบริหารให้เกิดประโยชน์งานบริหารอาคารสถานที่พิจารณาได้ 3 ส่วนคือ

1. อาคารเรียน ห้องเรียน และห้องพิเศษ
2. อาคารประกอบ
3. บริเวณโรงเรียน

ดังนั้น ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน เป็นทรัพยากรทุกอย่างที่นำมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนของนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการประกอบด้วย สภาพแวดล้อม

อาคารสถานที่ สื่อ นวัตกรรม การเงินของโรงเรียนและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนทั้งครูและนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 17) ได้กำหนดเกณฑ์ของทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนดังนี้

เกณฑ์ (1) จัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ / สถานที่ฝึกปฏิบัติและสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับสภาพการใช้งาน

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย และมีการดูแล บำรุงรักษาอย่างเหมาะสม
2. มีห้องสมุด / มุมหนังสือ / ศูนย์วิชาการ พร้อมเอกสารและตำราเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

3. มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ เหมาะสม

4. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและให้เป็นแหล่งการเรียนรู้

เกณฑ์ (2) จัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน
ตัวชี้คุณภาพ

1. มีระบบการจัดการและบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ

2. มีการบริการและส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

เกณฑ์ (3) จัดระบบการเงินที่ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
ตัวชี้คุณภาพ

1. มีแผนการใช้จ่ายเงินที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

2. มีการใช้จ่ายเงินตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. มีการตรวจสอบและรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบ

เกณฑ์ (4) จัดระบบข้อมูล / เครือข่ายการเรียนรู้ของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน
ตัวชี้คุณภาพ

1. การจัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนและพัฒนาการเรียนรู้

2. มีการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศอย่างทั่วถึงและทันต่อความต้องการ

3. มีการสร้างความสัมพันธ์และได้รับความร่วมมือจากองค์กรภายนอก เช่น บ้าน สมาคม ชุมชน สถานประกอบการ หน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

2.3.5 ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

กรมวิชาการ (2541 : 32) กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการ การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพต้องมุ่งให้เกิดความสามัคคีระหว่างบุคลากรและหน่วยงานมีการ

กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการศึกษา การบริหารในระดับจังหวัดจะต้องมีการพัฒนาให้มีการทำงานที่มีเอกภาพและประสิทธิภาพมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัด มีระบบการกำกับ ตรวจสอบ และประเมินความก้าวหน้า ระบบการรายงานที่เป็นมาตรฐาน เครือข่ายการศึกษาภายในจังหวัดต้องจัดทำทั้งเครือข่าย การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเครือข่ายการบริหารและเครือข่ายชุมชนต้องนำองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชื่อมต่อกับกลไกการบริหารทางการศึกษา รวมทั้งระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัด

ในส่วนของสถานศึกษาต้องให้บริหารโดยอิสระตามนโยบายกระจายอำนาจโดยความเห็นชอบภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการ โรงเรียนที่มาจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประชาชน ให้มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุดเช่นสามารถตัดสินใจได้ในทุกระดับสามารถจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เป็นวิชาเลือกได้ สามารถจัดวิชาเลือกให้นักเรียนเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถอนุมัติหลักสูตรท้องถิ่นได้บนพื้นฐานที่ว่าถ้าสถานศึกษาได้ตัดสินใจแล้วจะเป็นการตัดสินใจที่ดีที่สุด การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะผลักดันให้ปัจจัยต่าง ๆ มีคุณภาพและนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การจัดการที่จะประสบความสำเร็จสูงสุดในยุคใหม่ มีองค์ประกอบดังนี้

1. ถือความพอใจสูงสุดของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ลูกค้ำเป็นหลัก
2. มีการกำหนดทิศทางในการทำงานและนโยบายที่ชัดเจน
 - 2.1 ต้องกำหนดขอบข่ายภาระหน้าที่ทั้งแผนระยะสั้น และระยะยาว
 - 2.2 แก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์
 - 2.3 มีส่วนร่วมในปัญหา และเป้าหมายต่าง ๆ
3. มีการกำหนดจังหวะและขั้นตอนการทำงานที่จำเป็น เพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติตามนโยบายจะเป็นไปอย่างถูกต้อง แม่นยำและตรงเวลา
 - 3.1. มีการกำหนดขอบข่ายและการมอบอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน
 - 3.2. รักษาตารางกำหนดการอย่างเคร่งครัดในการควบคุมโครงการ
 - 3.3. ตรวจสอบ และทบทวนอย่างสม่ำเสมอในทุกระดับ
 - 3.4. มีการชี้แนะแนวทางจากหัวหน้าฝ่าย / หัวหน้าหมวดต่าง ๆ
4. มีการปรับปรุงยกระดับมาตรฐาน การกำหนดขั้นตอนการทำงาน รวมทั้งคู่มือปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ
 - 4.1. ลำดับขั้นตอนการทำงาน โดยทั่วไปรวมทั้งคู่มือปฏิบัติงานจะต้องครอบคลุมงานทั้งหมด

- 4.2. จัดให้มีการปรับปรุงงานในองค์การอย่างสม่ำเสมอ
5. มีความร่วมมือดีและการประสานงานที่เข้มแข็งทั่วองค์การ
 - 5.1. ทุกคนจะต้องยินดีที่จะร่วมมือ
 - 5.2. โครงการต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี
 - 5.3. การประชุมต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ
 - 5.4. กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน
6. มีการจัดหาและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 6.1. จัดตั้งระบบข้อมูลสารสนเทศและการรายงาน
 - 6.2. รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และนำวิเคราะห์อยู่เสมอ
 - 6.3. ระบบต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นมาก็เพื่อควมามีคุณภาพ
7. มีการยอมรับและแสวงหาวิธีการจัดการเพื่อควมมีประสิทธิภาพสูงสุด
 - 7.1. ค้นคว้าแสวงหาการดำเนินงานเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด
 - 7.2. ตั้งระบบควบคุมงบประมาณ
8. ผู้ร่วมงานมีความภาคภูมิใจในองค์การ
 - 8.1. มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ
 - 8.2. มีสวัสดิการที่ดีสำหรับผู้ปฏิบัติงาน
 - 8.3. ประเมินผลงานอย่างยุติธรรมและสมเหตุสมผล
 - 8.4. บรรยากาศการทำงานดี
 - 8.5. ผู้ร่วมงานมีคุณภาพ
9. ระดับฝ่าย / หมวด มีความแข็งแกร่งเป็นศูนย์กลางและแรงผลักดันขององค์การ
 - 9.1. กำหนดขอบข่าย บทบาทของฝ่าย / หมวด อย่างชัดเจน
 - 9.2. จัดให้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ
10. มีการฝึกอบรมให้กับบุคลากรทุก ๆ คนอย่างเป็นระบบ
 - 10.1. ฝึกอบรมบุคลากรอย่างเป็นระบบ
 - 10.2. ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับบุคลากร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 18) ได้กำหนดเกณฑ์การจัดการ การบริหารดังนี้

เกณฑ์ (1) มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีโครงสร้างการบริหารชัดเจนเหมาะสมกับขนาด และระดับการศึกษาของโรงเรียน
2. มีคู่มือ / แนวปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรครบถ้วนทุกฝ่าย
3. มีธรรมเนียมโรงเรียน / แผนปรับปรุงโรงเรียนอย่างเหมาะสม

4. มีนวัตกรรม / เทคโนโลยีและระบบข้อมูล/สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม
5. มีการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

เกณฑ์ (2) สร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ

2. เปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำโดยสามารถผลักดันเปลี่ยนการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีได้

เกณฑ์ (3) มีระบบกำกับ ตรวจสอบและรายงานคุณภาพภายในที่เหมาะสม

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีการกำหนดขอบข่ายสาระการกำกับตรวจสอบและรายงานที่ครอบคลุมเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาของโรงเรียนชัดเจนเน้นการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่า (ความคุ้มค่า หมายถึง กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์เต็มและตรงกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ)

2. บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจและดำเนินการตามระบบได้

3. มีการเสนอรายงานการตรวจสอบคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

2.3.6 ปัจจัยที่ 6 กิจการนักเรียน / นักศึกษา

งานกิจการนักเรียน นักศึกษา หมายถึง งานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาองค์ประกอบงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน เอกชน กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 163) กล่าวว่านักเรียนแต่ละคนเมื่อมาเข้าสู่ระบบโรงเรียนจะมีกระบวนการต่อเนื่องและสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารตั้งแต่เริ่มเข้าจนถึงออกจากโรงเรียนมีการจัดกระทำเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคนต้องคอยดูแลปกครองต้องจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ให้ตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นการเสริมบทเรียนให้แก่นักเรียนอีกด้วยงานกิจการและกิจกรรมนักเรียนจึงมีอยู่ตลอดเวลา กรมอาชีวศึกษา (2536 : 16) กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนว่าต้องควบคุมดูแล ควบคุมภารกิจงานแนะแนวอาชีพ การจัดหางาน งานสวัสดิการรักษาพยาบาล งานปกครอง และงานกิจการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : 4) เห็นว่างานกิจการนักเรียนเป็นการจัดดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน การจัดบริการต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมนักเรียน จัดดำเนินงาน 3 ประการคือ

1. การจัดบริการแก่นักเรียนได้แก่ การบริการแนะแนวให้คำปรึกษา การบริการสารสนเทศ ให้ข้อมูล การให้บริการสารสนเทศการให้บริการสำรวจและศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล บริการติดตามและประเมินผล บริการสุขภาพ การจัดการรักษาความปลอดภัย

2. การจัดกิจกรรมโดยแบ่งออกเป็นดังนี้ กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษ กิจกรรมที่เกี่ยวกับลูกเสือเนตรนารี และการบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนาและประเพณี กิจกรรมทางด้านสังคมและนันทนาการ กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมส่งเสริมการปกครอง และกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

3. งานปกครองนักเรียนเป็นงานที่มุ่งเสริมสร้าง และรักษาระเบียบวินัย อีกทั้งการปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมอันดีงาม รวมถึงการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การป้องกันและการแก้ปัญหาให้นักเรียนที่ติดยาเสพติดให้โทษ

หลักในการจัดกิจกรรมนักเรียน

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 270 - 271) ในการจัดกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนมีหลักการจะต้องคำนึงถึงอยู่ดังนี้ คือ

1. กิจกรรมทุกประเภทจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของโรงเรียน
2. กิจกรรมทุกอย่างที่จัดขึ้นจะต้องมีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมความเจริญในแง่ต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น การสังคม จรรยา มารยาท ตลอดจนการสร้างความรู้สึในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ
3. ผู้บริหารจะต้องมีอำนาจสิทธิขาดในอันที่จะอนุมัติหรือไม่อนุมัติกิจกรรมใด ๆ ที่เห็นว่าก่อให้เกิดความเจริญแก่นักเรียน
4. จำนวน ชนิด และประเภทของกิจกรรมในโรงเรียนจะต้องเป็นไปตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียนสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความพร้อมของโรงเรียนที่จะจัดให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย
5. โรงเรียนจะต้องมีวิธีการจำกัดนักเรียนคนหนึ่ง ๆ ไม่ให้เข้าร่วมในกิจกรรมมากเกินไป เพราะจะทำให้เสียผลการเรียน
6. โรงเรียนควรจะต้องให้มีการแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมที่จะเข้าร่วมนั้นเพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ และความเหมาะสมอื่น ๆ
7. โรงเรียนพยายามหาทางส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามความต้องการ
8. นักเรียนและครูในโรงเรียนเท่านั้นที่จะได้รับสิทธิให้เข้าร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น บุคคลภายนอกไม่มีสิทธิที่จะเข้าเป็นสมาชิกในกิจกรรมของนักเรียน
9. กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องจัดขึ้นในโรงเรียน เว้นไว้แต่สภาพของกิจกรรมไม่เปิดโอกาสให้ทำเช่นนั้น กิจกรรมเกี่ยวกับการทัศนอาจร
10. การใช้สถานที่สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องกำหนดวัน เวลาให้แน่นอน เพื่อจะได้ไม่เกิดการใช้สถานที่ซ้อนกันหรือจัดกิจกรรมเหมือนกันซ้อนกัน

11. โรงเรียนมีหน้าที่ที่จะต้องควบคุม ดูแล และแนะนำเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของกิจกรรมทุกประเภท

12. เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหารจะต้องแต่งตั้งครูที่ปรึกษาทำหน้าที่ควบคุมและแนะนำการทำงานของแต่ละกิจกรรม

13. การจัดกิจกรรมพยายามจัดภายในเวลาเรียน หากมีกิจกรรมจะต้องจัดนอกเวลาเรียน เช่น การแสดงละครก็จะต้องนึกถึงปัญหาต่าง ๆ ให้รอบคอบ เช่น การพานักเรียนไปส่งบ้าน การติดต่อกับผู้ปกครอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 18) ได้กำหนดเกณฑ์กิจการนักเรียน / นักศึกษาดังนี้

เกณฑ์ (1) จัดบริการและสวัสดิการต่างๆ แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้งร่างกายและจิตใจให้เหมาะสมกับวัย

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีการจัด / บริการโภชนาการและสุขาภิบาลที่ถูกต้องลักษณะ และเพียงพอ
2. มีการจัดสันตนาการ และบริการตรวจสอบสุขภาพอย่างทั่วถึง
3. มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและชุมชน
4. มีการจัดสวัสดิการ / ความช่วยเหลือที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนที่มีความจำเป็น ได้มีโอกาสได้เรียนอย่างเต็มที่

5. มีการจัดบริการแนะแนวทุกด้านอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

เกณฑ์ (2) ดำเนินงานปกครองนักเรียนเป็นระบบ

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีการกำหนดกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียนอย่างชัดเจนและมีผู้รับผิดชอบโดยตรง

2. มีการดูแล / ติดตามความประพฤตินักเรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

3. มีการใช้ข้อมูลด้านความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางานปกครอง

เกณฑ์ (3) จัดกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งเน้นส่งเสริมด้านทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างหลากหลายสอดคล้องกับความสนใจและเหมาะสมกับวัย

ตัวชี้คุณภาพ

1. มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ

2. มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3.7 ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน หมายถึง ผลของการเรียนรู้หรือพัฒนาการโดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่คาดหวังทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับนักเรียน บุคลากรทั้งโรงเรียนและโรงเรียนเอง ประสิทธิผลของโรงเรียนจะเป็นเครื่องวัดและตัดสินความสำเร็จของการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2539 : 42 - 48) ให้แนวปฏิบัติแก่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในการพัฒนาคุณภาพประสิทธิผลของโรงเรียนว่า ควรติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับว่ามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสังคม สังเกตติดตามพฤติกรรมนักเรียนมาวิเคราะห์และปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัญหาเป็นรายบุคคล ติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดให้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลมาศึกษาเปรียบเทียบทุกภาคเรียนเพื่อนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นทุกกลุ่มประสบการณ์และส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคลวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานแล้วนำพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดังนั้น สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน คุณภาพของนักเรียน บุคลากรโรงเรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรพัฒนาคุณภาพประสิทธิผลของโรงเรียนในประเด็นที่เกี่ยวกับการติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนด้านการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงรวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน จัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร พัฒนาระบบการประสานงานภายในโรงเรียน สนับสนุนให้นักเรียนบุคลากรได้มีโอกาสแสดงผลงานตลอดจนจัดกิจกรรมยกย่องนักเรียนและบุคลากรที่ได้รับเกียรติบัตร รางวัลจากส่วนราชการหรือองค์กรภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 18) ได้กำหนดเกณฑ์สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนดังนี้

เกณฑ์ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นสุดท้ายของผู้เรียนที่จบหลักสูตรอยู่ในระดับสูงตัวชี้คุณภาพ

1. อาชีวศึกษา ร้อยละ 50 ของผู้จบหลักสูตรแต่ละระดับได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.5

เกณฑ์ (2) ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพของตน

ตัวชี้คุณภาพ

1. ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางการเรียนที่แสดงออกโดยเฉลี่ยสูงขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

2. มีผลงานที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคน / กลุ่ม

เกณฑ์ (3) ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

ในหลักสูตร

ตัวชี้คุณภาพ

1. ผู้เรียนมีความสนใจ มุ่งมั่น อุตสาหะ และกระตือรือร้นต่อการเรียนและพัฒนาผลการเรียนของตน สามารถแสวงหาและพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน / มีทักษะและจรรยาบรรณในสาขาวิชาชีพที่เรียน

3. ผู้เรียนมีความประพฤติดี มีวินัย สุภาพ อ่อนน้อม เห็นความสำคัญของการรักษาสภาพแวดล้อม

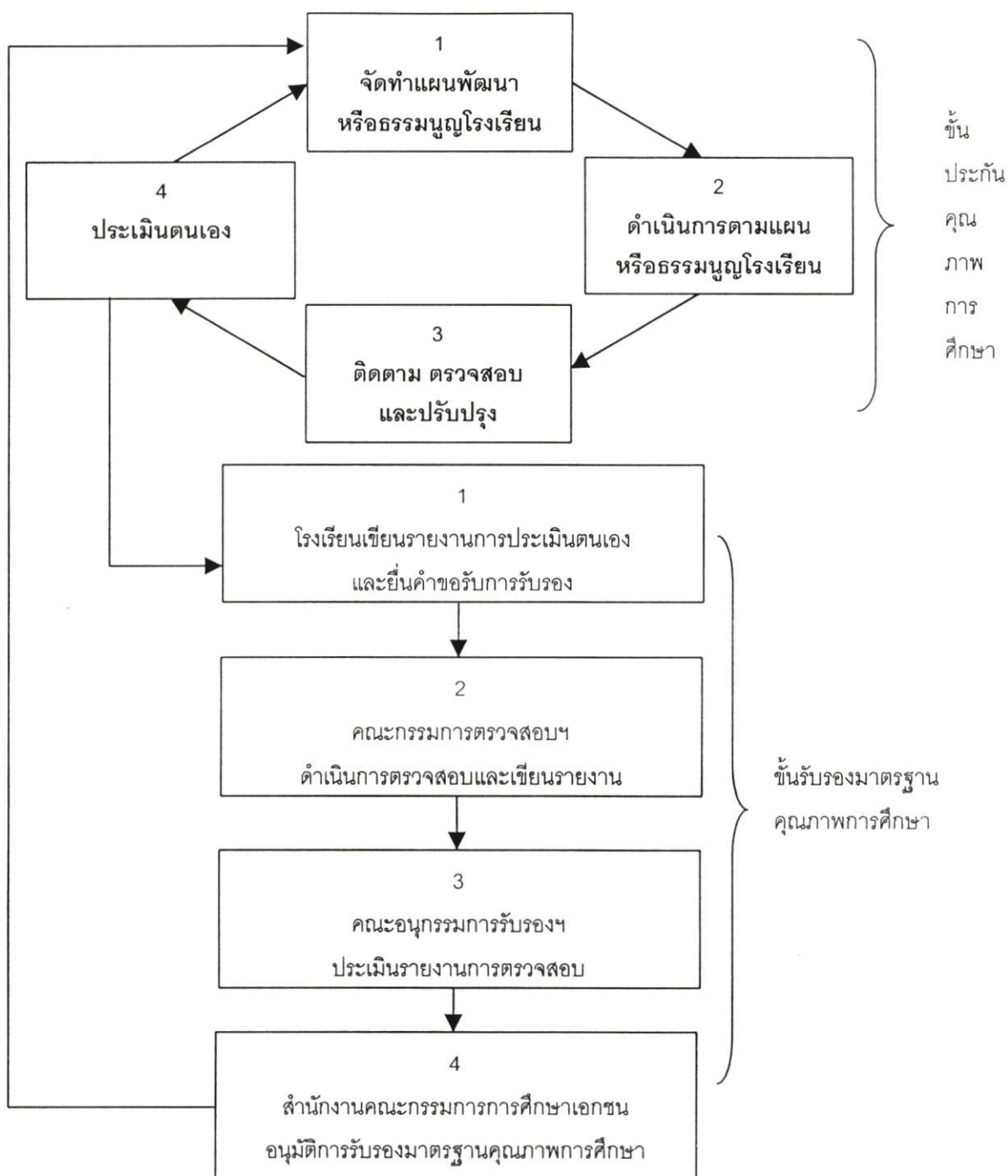
4. ผู้เรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อน ๆ ครู และบุคลากรอื่นในโรงเรียน

5. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมกับวัย

ขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเป็นกิจกรรมการบริหารและควบคุมคุณภาพภายในโรงเรียนเพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความมั่นใจในคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นขั้นตอนตามแผนภูมิข้างล่าง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน . 2541 ข : 4

รูปที่ 2.2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐาน

แนวการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 17-19) ได้กล่าวไว้ในกรณีที่โรงเรียนเอกชนจำนวนมากได้ทำการพัฒนาตนเองตามแนวทางของธรรมนูญโรงเรียน นั่นก็คือว่าได้ใช้ธรรมนูญโรงเรียนเป็นกลไกในการพัฒนาซึ่งเป็นการประกันคุณภาพอย่างหนึ่ง แต่โดยเหตุที่

ธรรมนูญโรงเรียนของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันตามสภาพการณ์ของแต่ละโรงเรียนและธรรมนูญโรงเรียนเป็นแผนหรือยุทธศาสตร์หรือแนวทางในการพัฒนาตนเองของโรงเรียนที่อาจไม่ครอบคลุมปัจจัยหลักทั้งเจ็ดประการดังที่กล่าวถึงข้างต้นได้ ดังนั้นโรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องมั่นใจว่าส่วนประกอบของธรรมนูญโรงเรียนของตนเองครอบคลุมปัจจัยหลักทั้งเจ็ดประการเสียก่อนและเมื่อได้ประเมินตนเองภายในโรงเรียนตามขั้นตอนและวิธีการประกันคุณภาพโดยใช้ธรรมนูญโรงเรียนตามแนวการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แล้วจึงจะขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาได้ตามกระบวนการและขั้นตอนที่ได้กล่าวถึง

ธรรมนูญโรงเรียน (School Charter) คือเอกสารแสดงข้อตกลงร่วมกันของโรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนที่ใช้เป็นแผนหรือแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามระยะเวลาที่ได้กำหนด

ประโยชน์และคุณค่าของธรรมนูญโรงเรียน

1. ทำให้โรงเรียนมีเป้าหมายในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของตนอย่างชัดเจน
2. ทำให้บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องมีทิศทางจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการทำงานในทางเดียวกัน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ
3. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นมีบทบาทและส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้มากขึ้น ซึ่งจะยังผลต่อความร่วมมือ การยอมรับและการสนับสนุนภายนอกมากขึ้น
4. ส่งเสริมให้บุคคลภายนอกสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อมั่นและศรัทธามากยิ่งขึ้น
5. ทำให้โรงเรียนมีกลไกการควบคุมคุณภาพภายในเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีระบบ

ส่วนประกอบของธรรมนูญโรงเรียน ควรประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ภาพรวมของโรงเรียน (School Profile) เป็นการนำเสนอข้อมูลสังเขป เพื่อแสดงความเป็นมาสภาพปัจจุบันและแนวทางในอนาคตของโรงเรียน
2. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน (School Philosophy and Goals) เป็นการนำเสนอเจตนารมณ์ที่ชัดเจนของโรงเรียนในการจัดและพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลที่ต้องการในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ ที่กำหนด
3. จุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (School Philosophy) เป็นการนำเสนอภารกิจหลักที่โรงเรียนจะมุ่งเน้นดำเนินการพัฒนาสู่เป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับศักยภาพของโรงเรียน และความต้องการของผู้รับบริการ

4. การตรวจสอบและรายงาน (School Accountability) เป็นการนำเสนอระบบหรือ แนวทางที่แสดงถึงความรับผิดชอบของโรงเรียนที่มีต่อผู้ปกครอง นักเรียน และสังคมโดยรวม โดยการตรวจสอบและรายงาน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

5. ข้อกำหนดของบุคลากร (Code of Practice) เป็นการนำเสนอ บทบาทและหน้าที่ทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปให้ชัดเจนว่ามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอย่างไรรวมทั้งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการ ผลประโยชน์ จรรยาบรรณวิชาชีพครูที่โรงเรียนกำหนดไว้สำหรับบุคลากรทุกตำแหน่งหน้าที่

6. ข้อกำหนดและหลักปฏิบัติของนักเรียน (Student Code of Conduct) เป็นการนำเสนอข้อกำหนดของโรงเรียนปฏิบัติเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองและเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและความต้องการของสังคม

7. แผนการเงินของโรงเรียน (Financial Plan) เป็นการนำเสนอแผนรายรับ – รายจ่ายโดยรวมของโรงเรียนในช่วงระยะเวลาที่กำหนดของธรรมนูญโรงเรียน เพื่อบ่งบอกสถานภาพทางการเงินสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุป ธรรมนูญโรงเรียนเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำขึ้นเพื่อไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำธรรมนูญโรงเรียนเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยมีแนวทางจัดทำคือ การศึกษา / ทบทวนสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร การเสนอแนะกรรมการโรงเรียนและคณะผู้บริหารให้ความเห็นชอบและการประกาศใช้ธรรมนูญโรงเรียน

ขั้นตอนติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุง

1. ตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงาน/โครงการ ของตนเองเป็นระยะอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่กำหนดไว้

2. ทบทวนผลการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบคุณภาพในสถานศึกษา โดยคณะผู้บริหารคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน ทุกสิ้นปีการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบคุณภาพและการดำเนินงานต่อไป

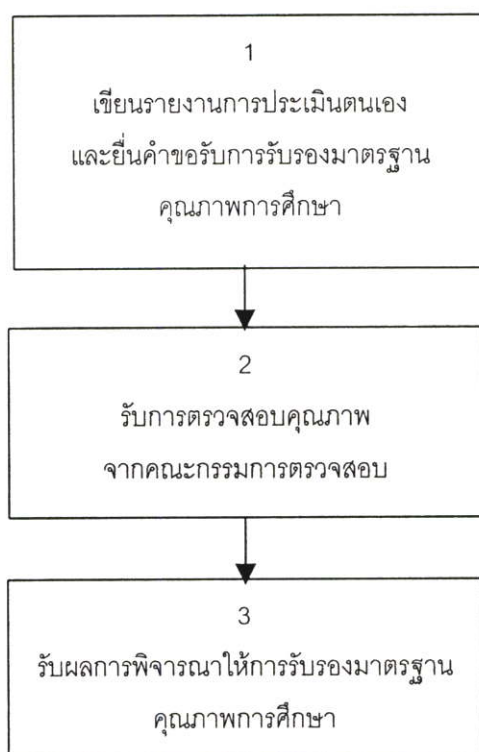
การประเมินตนเองและรายงานความก้าวหน้า

การประเมินตนเอง คือ กระบวนการที่โรงเรียนตรวจสอบหรือประเมินการทำงานของตนเองทุกขั้นตอนการทำงานและครอบคลุมทุกเป้าหมายจุดเน้นของธรรมนูญโรงเรียนและงานทั้งหมดของโรงเรียนแล้วมีการนำผลการเป็นการตรวจสอบคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยเป็นการตรวจสอบในแง่ประสิทธิผลประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการบริหารจัดการการเรียนการสอน และการใช้เงิน

การรายงานความก้าวหน้า คือ การที่โรงเรียนสรุปผลการประเมินและเขียนเป็นรายงานผลการพัฒนาตามธรรมนูญโรงเรียน / ปัจจัยหลักที่พัฒนาเป็นรายปี เพื่อเผยแพร่ / ประชาสัมพันธ์ต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 9-10) กล่าวไว้ว่าการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกเพื่อยืนยันความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่าโรงเรียนเอกชนได้จัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับซึ่งในขั้นตอนนี้โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รูปที่ 2.3 ขั้นตอนรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

การประเมินตนเองก็เหมือนกับการส่องกระจกดูตนเองซึ่งในวิถีชีวิตประจำวันคงไม่มีใครที่ไม่เคยส่องกระจกดูตนเองบางคนอาจจะส่องกระจกเพราะความเคยชินมองดูแวบหนึ่งพอเห็นตนเองเรียบร้อยแล้วก็ผ่านเลยไปแต่หลายคนมีความมุ่งหมายหลายอย่างในการส่องกระจก เช่น ต้องการดูรูปทรงว่าอ้วนขึ้นหรือผอมลง ทรงผม ใบหน้า เสื้อผ้าที่สวมอยู่เป็นที่พอใจหรือไม่ กระจกจึงมีหลายชนิด หลายขนาดและต้องมีความใส ความเที่ยง ความคมชัด จึงจะใช้ประโยชน์ได้ดีการนำ

มาใช้ส่องตนก็ตรงกับความเป็นจริง เมื่อส่องกระจกพบข้อดีข้อด้อยก็พยายามปรับปรุงตนเองเพื่อให้ “คูดีขึ้น” การสำรวจประเมินตนเองจึงเป็นสิ่งที่คนเราทำอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน

การที่สถานศึกษาใช้กระจกส่องตน ส่องงาน และส่องศิษย์ แล้ววินิจฉัยวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็งที่เกิดกับตน กับงาน และกับศิษย์ จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น และทำให้ เด็กและเยาวชนไทยเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข

การเป็นผู้บริหารและเป็นครูในสถานศึกษานั้นมีภารกิจที่ยิ่งใหญ่ คือการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน งานที่สำคัญเช่นนี้จะก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยั่งยืนก็ต่อเมื่อบุคลากรในสถานศึกษาหมั่นมองตน มองงาน มองศิษย์อยู่เป็นนิจ กระจกที่ใช้ส่องตน ส่องงาน และมองภาพ ความเติบโตของศิษย์ ย่อมต้องมีหลายชนิด หลายขนาด และการมองก็มีใช้มองผาด ๆ ผิวผิน หากแต่ต้องมีระบบขั้นตอนที่จะทำให้ได้ภาพที่เที่ยงตรงสมจริงและนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนา สถานศึกษา

ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมให้เด็ก เป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข ถ้าสถานศึกษาไม่มีการมองตนเองและพัฒนาตนเองแล้ว ก็ เป็นไปได้ยากที่การศึกษาและเยาวชนจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหาร และครูจะต้องร่วมกันประเมินตนเอง และดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยมีเป้าหมายและแผน การดำเนินงานที่ผู้บริหารและครูร่วมกันคิดและร่วมกันทำเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและนำไปสู่อนาคตที่ดีของประเทศชาติ และประชาชนชาวไทยต่อไป

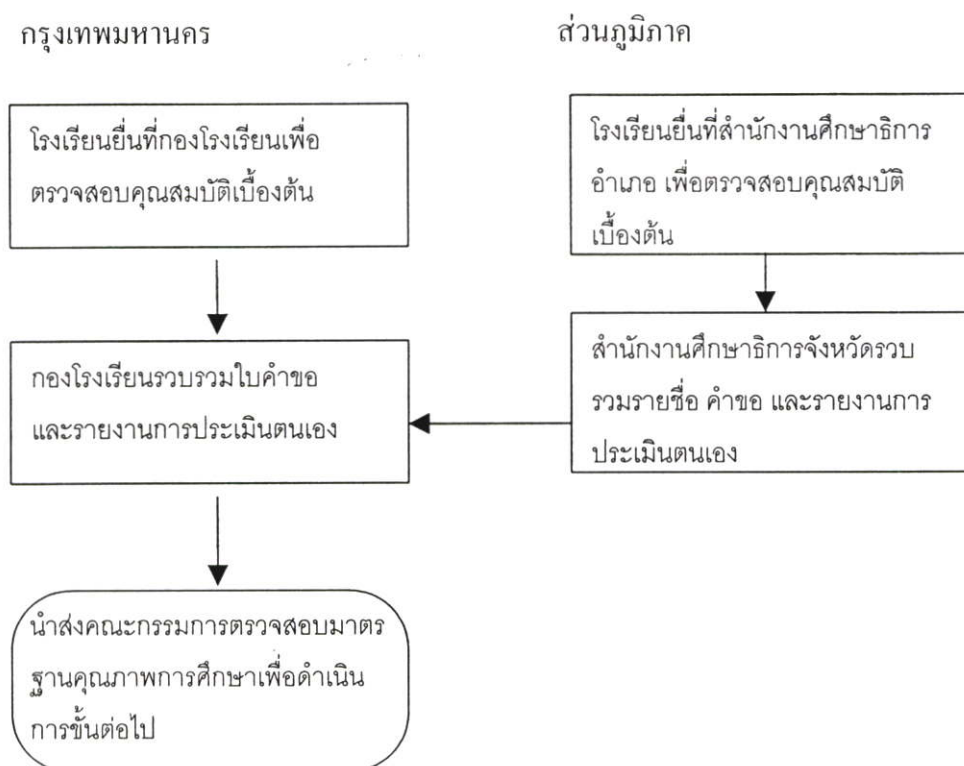
การเขียนรายงานการประเมินตนเอง และยื่นคำขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

การเขียนรายงานการประเมินตนเอง เป็นการเขียนรายงานผลการประเมินตนเองเพื่อให้ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบสภาพและผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนและใช้เป็นเอกสารประกอบ คำขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงควรใช้รูปแบบและแนวการเขียนตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเสนอแนะไว้

1. การยื่นคำขอ

โรงเรียนกรอกแบบคำขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา แล้วยื่นพร้อมเอกสาร รายงานการประเมินตนเอง จำนวน 4 – 7 ชุด ตามลักษณะและประเภทโรงเรียน (ถ้าจัดการศึกษา ระดับเดียวจัดส่ง 4 ชุด ถ้าจัดมากกว่าหนึ่งระดับให้เพิ่มอีกระดับละหนึ่งชุด)

การจัดส่งคำขอของ โรงเรียนในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคแสดงไว้ดังแผนภูมิข้างล่าง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.2541 : 11

รูปที่ 2.4 แผนภูมิแสดงหน่วยงานรับผิดชอบในการยื่นคำขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษา

กมล สดประเสริฐ (2541 : 60 - 66) ได้ทำการวิจัยเรื่องระบบประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการวิจัยเอกสารพบว่าวิสัยทัศน์ภาพในอนาคตที่พึงประสงค์เมื่อมีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นหรือโรงเรียน / สถานศึกษาบริหารจัดการได้มากเท่าใด ท้องถิ่นหรือโรงเรียน / สถานศึกษาจะต้องได้รับการฝึกฝนอบรมให้สามารถบริหารจัดการศึกษาของตนพร้อมด้วยมีความรับผิดชอบและการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาด้วยการประเมินผลภายในของตนเองรวมถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักเรียนและแสดงผลการพัฒนาเป็นรายงานให้ประจักษ์แก่สาธารณชน

จุมพล พุฒภัทระชีวิน (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชนจากข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการศึกษาเอกชนพบว่า ปัจจัยหลักที่ผู้บริหารและครูประจำการให้ความสำคัญมากที่สุดสองอันดับแรกตรงกันคือการบริหารบุคคล ส่วนแนวโน้มในอนาคต(ภายใน 10 ปี) ที่ผู้บริหารและครูประจำการคาดว่าเป็นปัจจัย

หลักที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการศึกษาเอกชน ได้แก่ การบริหารการพัฒนาสถานศึกษาเอกชนในทุก ๆ ด้านความศรัทธาของผู้ปกครองต่อการศึกษาเอกชน ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลความเป็นไปได้ที่จะมีการขยายการศึกษาไประดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของผู้เรียน ได้แก่ ครู การบริหาร นักเรียน และการเรียนการสอน ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชน ได้แก่ ชื่อเสียงของโรงเรียน วิชาการ การคมนาคมสะดวก

จำรัส นองมาก (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชนในแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทการแบ่งเบาภาระของรัฐพบว่าแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเอกชนให้เป็นที่มั่นใจของผู้ปกครองและรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนได้อย่างแท้จริงนั้นต้องดำเนินการในลักษณะของการรับรองมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวของสากลซึ่งแยกเป็น 2 ส่วนคือ

1. การกำหนดคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับให้ชัดเจนด้วยการกำหนดองค์ประกอบเป็นกรอบดำเนินงานแล้วมากำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน เห็นภาพที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงานแต่ละเรื่อง
2. การประเมินและพัฒนาเพื่อดำเนินงานให้บรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์เน้นการปฏิบัติโดยอาศัยหลักของการวิจัย และพัฒนาเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของโรงเรียนเมื่อดำเนินการไประยะหนึ่งก็มีการประเมินเพื่อนำผลไปปรับปรุงเป็นวงจรใหม่ต่อไปเรื่อย ๆ ที่จัดกระทำโดยบุคคลหลายกลุ่มคือการประเมินตนเอง การประเมินโดยคณะกรรมการตรวจเยี่ยม การประเมินจากคณะกรรมการรับรองมาตรฐาน

เข้มทอง สิริแสงเลิศ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร 16 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใช้ประกันคุณภาพการศึกษา คือระบบประกันคุณภาพที่เน้นการควบคุมการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา และใช้ปฏิทินการศึกษาเป็นเกณฑ์วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนปฏิบัติงานระยะ 1 ปีมากที่สุด ส่วนการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานของงานตลอดจนการทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติงานยังไม่พบแบบแผนที่ชัดเจน 2) ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาขาดปัจจัยสำคัญตามแนวทางของระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามทฤษฎีทั้ง 3 ระบบย่อยคือ (1) ระบบการวางแผนบุคลากรมีส่วนร่วมน้อย และไม่มีเป้าหมาย มาตรฐานและเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน (2) ระบบการควบคุมคุณภาพขาดการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอกและ (3) ระบบการทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับผู้รับใบอนุญาตบุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการทบทวนผลการปฏิบัติงาน 3) ประสิทธิภาพของระบบประกันคุณภาพการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของกระบวนการบริหารโรงเรียน ด้านคุณภาพของนักเรียน และ

ด้านคุณภาพของการบริการไม่พบว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน แห่งใดมีประสิทธิผลครบ ทั้ง 3 ด้าน

พิชยุตม์ ทับทิม(2543 : 178) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเพื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่ามีระดับความคิดเห็นด้วยมากทุกองค์ประกอบ องค์ประกอบที่มีระดับเห็นด้วยมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกองค์ประกอบคือ องค์ประกอบงานวิชาการอาชีวะ และเทคนิคศึกษา องค์ประกอบปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน องค์ประกอบการบริหารงานอาคารสถานที่ องค์ประกอบงานกิจการนักเรียน / นักศึกษา องค์ประกอบการบริหารงานบุคคล องค์ประกอบงานบริการการศึกษา องค์ประกอบการบริหารงบประมาณและการเงิน องค์ประกอบความสัมพันธ์กับชุมชนและสถานประกอบการตามลำดับ

ศศิธร ชูตินันทกุล (2536 : 99) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบประเมินและเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียนเอกชนที่สอนคอมพิวเตอร์ที่พบว่าประเด็นหลักด้านปรัชญาและแนวนโยบายประกอบด้วยโรงเรียนมีปรัชญาเขียนไว้ชัดเจน โรงเรียนมีแนวนโยบายชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ นโยบายของโรงเรียนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ มีการปรับปรุงและพัฒนาปรัชญาและแนวนโยบายให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ ข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าสำคัญมากที่สุดคือ ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนมีความชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาจะให้มีประสิทธิภาพและผู้สำเร็จมีประสิทธิผลได้ต้องดำเนินงานทางปรัชญาและนโยบายที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นหัวใจหลักของโรงเรียน โดยจะต้องยึดมั่นในอุดมการณ์จะต้องปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีความสมบูรณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย คือผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ , ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน , ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายบุคลากร , ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ , ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายธุรการการเงิน , ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายสัมพันธ์ชุมชนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 3 ที่ยังไม่ได้รับประกันคุณภาพจากคณะกรรมการการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2544 จำนวน 35 โรงเรียนแบ่งเป็นครูใหญ่ 35 คน ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ 210 คน รวมเป็น 245 คน ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	สถานศึกษา	ครูใหญ่	ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	ผู้ช่วยฝ่ายกิจการนักเรียน	ผู้ช่วยฝ่ายบุคลากร	ผู้ช่วยฝ่ายอาคารสถานที่	ผู้ช่วยฝ่ายธุรการ, การเงิน	ผู้ช่วยฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน	รวมประชากร
29.	บริหารธุรกิจสงขลา	1	1	1	1	1	1	1	7
30.	วชิราโปลีเทคนิค	1	1	1	1	1	1	1	7
31.	ช่างอุตสาหกรรมหาดใหญ่	1	1	1	1	1	1	1	7
32.	เทคนิคแจ้งพณิชยการ	1	1	1	1	1	1	1	7
33.	พณิชยการหาดใหญ่	1	1	1	1	1	1	1	7
34.	เพชรสยามพณิชยการ	1	1	1	1	1	1	1	7
35.	ส่องแสงพณิชยการ	1	1	1	1	1	1	1	7
รวม		35	35	35	35	35	35	35	245

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ เขตการศึกษา 3 ประจำปีการศึกษา 2543

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ทั้ง 7 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
2. ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
3. ปัจจัยที่ 3 บุคลากร
4. ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
5. ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร
6. ปัจจัยที่ 6 กิจการนักเรียน / นักศึกษา
7. ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ
ดังนี้

- 5 หมายถึงปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึงปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึงปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึงปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึงปฏิบัติน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

1. ว่าที่ พ.ต. ไพโรจน์ เอมวัฒน์	ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ระดับ 7 เขตการศึกษา 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
2. ผศ.บำรุง สุวรรณรัตน์	ตำแหน่งคณบดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ระดับ 8 ภาควิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี
3. ผศ.ประสิทธิ์ ทองแจ่ม	ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8 ภาควิชา
คณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี
4. นายศิริวัฒน์ เสงชัยโย	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริหารวิชาการ
สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
5. ผศ.ดร.สิริลักษณ์ หาญพัฒนานุกุล	อาจารย์ 2 ระดับ 7 ศูนย์สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคลคลอง 6

3.2.2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาและการใช้ภาษาให้ถูกต้อง (ดังรายนามในภาคผนวก)
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
3. เสนอแบบสอบถามต่อคณะอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งก่อนนำแบบสอบถามไปทดลองใช้
4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย จำนวน 35 คนกับโรงเรียนเทคนิคพาณิชย์การสยาม, โรงเรียนโปลีเทคนิคตรัง, โรงเรียนยุวศิวบริหารธุรกิจปัตตานี, โรงเรียนเทคโนโลยีกระบี่, โรงเรียนระนองเทคโนโลยี วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Cronbach α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในภาพรวมเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายปัจจัยมีค่าดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน เท่ากับ 0.77

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เท่ากับ 0.87

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร เท่ากับ 0.88

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน เท่ากับ 0.96

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหารเท่ากับ 0.95

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา เท่ากับ 0.93

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน เท่ากับ 0.94

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. บันทึกเสนอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงครูใหญ่ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 3 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังที่กำหนดไว้
2. ส่งแบบสอบถามให้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ทำการส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์ เพื่อส่งแบบสอบถามกลับ
3. การดำเนินการรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยติดตามทวงถามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืนทางโทรศัพท์หลังจากที่ส่งแบบสอบถามไปแล้ว 30 วัน

4. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้กลับคืน ผู้วิจัยได้เดินทางไปรับแบบสอบถามที่ตกค้างด้วยตนเอง โดยผลการรวบรวมแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 245 ชุด ได้รับกลับคืน 231 ชุด ในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 14 ชุด และไม่ได้รับกลับคืน 14 ชุด รวมเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 217 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.57

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ใช้โปรแกรม SPSS / PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) ในการประมวลผลค่าทางสถิติต่าง ๆ

2. ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ

3. ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยทำเป็นรายชื่อ เฉพาะปัจจัยและรวมทุกปัจจัย แล้วนำเสนอในรูปตาราง พร้อมกับคำบรรยายประกอบ

4. เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน เขตการศึกษา 3 ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึงปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึงปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึงปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึงปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึงปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายฝ่ายกิจการนักเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายฝ่ายบุคลากร ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายฝ่ายอาคารสถานที่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายฝ่ายธุรการและการเงิน ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน โดยทำการศึกษา 7 ปีวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง และแปลผลด้วยการบรรยายตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และในการทำงานเริ่มตั้งแต่เป็นครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ ซึ่งนำเสนอในตารางที่ 4.1

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ทั้ง 7 ปีวิจัย

1. ปีวิจัยด้านบุคลากร
2. ปีวิจัยด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
3. ปีวิจัยด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน
4. ปีวิจัยด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา
5. ปีวิจัยด้านการจัดการการบริหาร
6. ปีวิจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
7. ปีวิจัยด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำเป็นรายข้อเฉพาะปีวิจัยและรวมทุกปีวิจัย ซึ่งนำเสนอในตารางที่ 4.2 – 4.9

ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 217 คน ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N = 217)	ร้อยละ (%)
ครูใหญ่	31	14.29
ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ	31	14.29
ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน	31	14.29
ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายบุคลากร	31	14.29
ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่	31	14.29
ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายธุรการและการเงิน	31	14.29
ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน	31	14.29
รวม	217	100.00

จากตารางแสดง 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามของสถานศึกษา 31 แห่ง รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 217 คน มีข้อมูลตำแหน่ง ดังนี้ ครูใหญ่ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่ายคิดเป็นฝ่ายละ 14.29 %

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่ายระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตามปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัย

ปัจจัย		N = 217		ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	4.07	0.61	มาก	2
2	หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	3.50	0.57	มาก	7
3	บุคลากร	4.10	0.61	มาก	1
4	ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	3.76	0.71	มาก	6
5	การจัดการการบริหาร	3.83	0.74	มาก	5
6	กิจการนักเรียน/นักศึกษา	3.90	0.67	มาก	4
7	สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน	4.01	0.65	มาก	3
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.88	0.65	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตามปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่ามีผลการดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกปัจจัย เรียงจากลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 ปัจจัยที่ 3 บุคลากร ลำดับที่ 2 ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ลำดับที่ 3 ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ลำดับที่ 4 ปัจจัยที่ 6 กิจการนักเรียน นักศึกษา ลำดับที่ 5 ปัจจัยที่ 5 การจัดการการบริหาร ลำดับที่ 6 ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ลำดับที่ 7 ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 , 4.07 , 4.01 , 3.90 , 3.83 , 3.76 และ 3.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตาม ปัจจัยที่ 1 ประชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 1 ประชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	N = 217		ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. เขียนสาระสำคัญของปรัชญาและ เป้าหมาย สอดคล้องกับหลักสูตร , จุดมุ่งหมายการศึกษา ของชาติและชุมชน	4.25	0.75	มาก	1
2. มีการประชาสัมพันธ์ปรัชญาและ เป้าหมาย ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง	4.09	0.84	มาก	5
3. มุ่งเน้นค่านิยมที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน	4.17	0.76	มาก	3
4. เขียนปรัชญาและเป้าหมายโดยมีเป้าหมาย ให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตาม หลักสูตร	4.21	0.78	มาก	2
5. มีเป้าหมายเพื่อสร้างประสิทธิภาพ การจัดการศึกษา	4.16	0.81	มาก	4
6. ทำแผนพัฒนาสอดคล้องกับเป้าหมายของ โรงเรียนทุกเป้าหมาย	3.99	0.83	มาก	6
7. ให้คณะกรรมการโรงเรียน บุคคลภายนอก , ครู , ผู้บริหาร , นักเรียน ร่วมกำหนด เป้าหมาย ของโรงเรียน	3.66	0.92	มาก	7
ค่าเฉลี่ยรวม	4.07	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 1 ประชัญญาและเป้าหมายของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ เรียงจากลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 เขียนสาระสำคัญของปรัชญาและเป้าหมายสอดคล้องกับหลักสูตร จุดมุ่งหมายการศึกษาของชาติและชุมชน ลำดับที่ 2 เขียนปรัชญาและเป้าหมายโดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร ลำดับที่ 3 มุ่งเน้นค่านิยมที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน ลำดับสุดท้าย ให้คณะกรรมการโรงเรียน , บุคคลภายนอก , ครู , ผู้บริหาร , นักเรียน ร่วมกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 , 4.21 , 4.17 , และ 3.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตาม ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอน	N = 217		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีวิจัยและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชนและผู้เรียน	3.48	0.93	ปานกลาง	11
2. มีแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร	4.18	0.79	มาก	1
3. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.75	0.83	มาก	9
4. ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการ จัดการเรียนการสอน	3.88	0.83	มาก	5
5. จัดการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพ ของผู้เรียน	3.92	0.79	มาก	4
6. ครูส่วนใหญ่ใช้เทคนิคการสอนที่ยึด นักเรียนเป็นศูนย์กลาง	3.82	0.91	มาก	7
7. ใช้สื่ออุปกรณ์การสอนที่ทันต่อเทคโนโลยี	3.76	0.85	มาก	8
8. มีการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ	3.70	0.89	มาก	10
9. วัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบ การวัดผล	4.12	0.85	มาก	2
10. ประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน	3.98	0.85	มาก	3
11. มีเอกสาร หลักฐานการวัดประเมินผลที่ ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน	3.83	0.83	มาก	6
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50	0.57	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก คือ ลำดับที่ 1 มีแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ลำดับที่ 2 วัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบการวัดผล ลำดับที่ 3 ประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 , 4.12 และ 3.98 ตามลำดับและลำดับสุดท้ายมีการดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางคือมีวิจัยและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้เรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตาม ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร	N = 217		ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ตามเป้าหมาย	3.94	0.81	มาก	8
2. ผู้บริหารมีการปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดี	4.10	0.82	มาก	4
3. ครูมีวุฒิตรงสาขา	4.22	0.76	มาก	2
4. ครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4.29	0.80	มาก	1
5. ครูส่วนใหญ่ประพฤติตนสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.20	0.79	มาก	3
6. ครูมีการพัฒนาตนเองให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	4.01	0.78	มาก	6
7. ครูปฏิบัติงานที่รับมอบหมายได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ	3.96	0.78	มาก	7
8. ครูมีการปฏิบัติงานด้วยเสียสละมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อองค์กรเสมอ	4.05	0.85	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	4.10	0.61	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 3 บุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ เรียงจากลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 ครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ลำดับที่ 2 ครูมีวุฒิตรงสาขา ลำดับที่ 3 ครูส่วนใหญ่มะพฤตินิสิตสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ลำดับสุดท้าย ผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ตามเป้าหมายโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 , 4.22 , 4.20 และ 3.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการ ประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตาม ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียน การสอน	N = 217		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีระบบบำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่าง เหมาะสม	3.94	0.84	มาก	1
2. มีการจัดระบบห้องสมุดให้มีความ พร้อมทุกด้านเอื้อต่อการเรียนรู้	3.71	0.89	มาก	7
3. มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่อการ เรียนรู้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	3.83	0.89	มาก	3
4. มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้	3.90	0.84	มาก	2
5. จัดระบบการจัดการ บำรุงรักษาอุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ	3.75	0.83	มาก	5
6. ได้ส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ต่างๆ อย่าง ทั่วถึง	3.69	0.88	มาก	10
7. มีแผนการใช้จ่ายเงินที่สอดคล้องกับ เป้าหมาย	3.71	0.92	มาก	8
8. ใช้จ่ายเงินตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.69	0.94	มาก	11
9. มีระบบการตรวจสอบด้านการเงิน	3.70	1.03	มาก	9
10. จัดทำระบบฐานข้อมูลเป็นปัจจุบันเพื่อ การวางแผนและพัฒนาการเรียนรู	3.72	0.87	มาก	6
11. มีระบบบริการข้อมูล สารสนเทศอย่าง รวดเร็วทันสมัย	3.64	0.89	มาก	12
12. ร่วมมือกับองค์กรภายนอกในการ พัฒนาการศึกษา	3.81	0.96	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.76	0.71	มาก	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ เรียงจากลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 มีระบบบำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม ลำดับที่ 2 มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ ลำดับที่ 3 มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลำดับสุดท้าย มีระบบบริการข้อมูล สารสนเทศอย่างรวดเร็วทันสมัย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 , 3.90 , 3.83 และ 3.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วย
ครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกัน
คุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตามปัจจัย
ที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ปัจจัย 5 การจัดการ การบริหาร	N = 217		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน	3.97	0.93	มาก	1
2. มีแนวทางการปฏิบัติงาน / คู่มือ	3.90	0.94	มาก	3
3. ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการ บริหารจัดการ	3.79	0.86	มาก	6
4. มีแผนพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม	3.82	0.90	มาก	5
5. ใ้บุคลากรทำงานร่วมกันได้ตาม เป้าหมาย	3.88	0.88	มาก	4
6. มีการผลัดเปลี่ยนผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถ	3.77	0.87	มาก	9
7. มีระบบตรวจสอบคุณภาพที่มีประสิทธิ ภาพ	3.66	0.84	มาก	10
8. มีการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุง งาน	3.78	0.91	มาก	7
9. มีการประชุมชี้แจงต่อบุคลากรในระบบ งานทุกครั้ง	3.95	0.86	มาก	2
10. มีการรายงานการตรวจสอบคุณภาพ ตามกำหนดเวลา	3.78	0.84	มาก	8
ค่าเฉลี่ยรวม	3.83	0.72	มาก	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ เรียงจากลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ลำดับที่ 2 มีการประชุมชี้แจงต่อบุคลากรในระบบงานทุกครั้ง ลำดับที่ 3 มีแนวทางการปฏิบัติงาน / คู่มือ ลำดับสุดท้าย มีระบบตรวจสอบคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 , 3.95 , 3.90 และ 3.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตามปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา	N = 217		ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. จัดอาหารและสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสม	3.82	0.86	มาก	9
2. มีกิจกรรม / สันทนาการให้นักเรียนเหมาะสมกับวัย	3.91	0.85	มาก	6
3. มีการตรวจสอบสุขภาพผู้เรียนปีละครั้ง	3.47	1.16	มาก	11
4. มีผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในโรงเรียน	3.83	0.88	มาก	7
5. มีการจัดสวัสดิการให้นักเรียนตามความเหมาะสม	3.83	0.88	มาก	8
6. จัดบริการแนะแนวสม่ำเสมอ	3.76	0.91	มาก	10
7. มีคู่มือแนวปฏิบัติของนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	4.03	0.96	มาก	3
8. ติดตามความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.89	มาก	1
9. ใช้ข้อมูลของนักเรียนพัฒนางานฝ่ายปกครอง	4.08	0.89	มาก	2
10. มีชมรมต่าง ๆ ให้นักเรียนเข้าร่วมตามความสมัครใจ	4.01	1.02	มาก	4
11. มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน	3.94	0.95	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.90	0.67	มาก	-

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการดำเนินการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ เรียงจากลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 ติดตามความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 2 ใช้ข้อมูลของนักเรียนพัฒนางานฝ่ายปกครอง ลำดับที่ 3 มีคู่มือแนวปฏิบัติของนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ลำดับสุดท้าย มีการตรวจสุขภาพผู้เรียนปีละครั้ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 , 4.08 , 4.03 และ 3.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ระดับการปฏิบัติและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตาม ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน	N = 217		ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีนักเรียน 50% ของผู้เรียนจบหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.5	3.96	0.84	มาก	6
2. ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางทักษะที่แสดงออกโดยเฉลี่ยสูงขึ้น	3.83	0.78	มาก	7
3. จัดให้มีการแสดงผลงานความก้าวหน้าของนักเรียนสม่ำเสมอ	3.70	0.90	มาก	9
4. จัดระบบให้นักเรียนมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง	3.80	0.83	มาก	8
5. ให้นักเรียนสามารถทำงานตามสาขาอาชีพได้	3.98	0.78	มาก	5
6. ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีวินัย สุภาพ อ่อนน้อม	4.21	0.80	มาก	2
7. มุ่งเน้นให้นักเรียน รักษาความสะอาดของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	4.23	0.81	มาก	1
8. ฝึกให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและกัน	4.16	0.80	มาก	4
9. ฝึกให้นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ	4.20	0.77	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	4.01	0.65	มาก	-

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการดำเนินการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ เริ่มจากลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ลำดับที่ 1 มุ่งเน้นให้นักเรียน รักษาความสะอาดของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ลำดับที่ 2 ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีวินัย สุภาพอ่อนน้อม ลำดับที่ 3 ฝึกให้นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ ลำดับสุดท้าย จัดให้มีการแสดงผลงานความก้าวหน้าของนักเรียนสม่ำเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 , 4.21 , 4.20 และ 3.70 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 มีวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการดำเนินการ สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 จำแนกตามสภาพการประกันคุณภาพของโรงเรียน

5.2 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะ โรงเรียนที่กำลังดำเนินการประกันคุณภาพ และขอรับการตรวจสอบคุณภาพเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตาม 7 ปัจจัย โดยศึกษาจากความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย จากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 จำนวน 217 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน้าที่ปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ทั้ง 7 ปัจจัย คือ 1) ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน 2) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 3) บุคลากร 4) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 5) การจัดการการบริหาร 6) กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา 7) สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน รวมคำถามจำนวน 68 ข้อ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบัก (Cronbach) กับครูใหญ่ , ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้า

ฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย โรงเรียนเทคนิคพณิชยการสยาม , โรงเรียนโปลีเทคนิคศรี , โรงเรียนยิวชิดบริหารธุรกิจปัตตานี , โรงเรียนเทคโนโลยีกระบี่ , โรงเรียนระนองเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยไปยังครูใหญ่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หลังจากนั้น 30 วัน แบบสอบถามที่ไม่ได้รับกลับคืน ผู้วิจัยติดต่อแบบสอบถามจากครูใหญ่ของแต่ละโรงเรียนทางโทรศัพท์และเดินทางไปรับด้วยตนเองโดยได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 217 ฉบับของผู้ตอบแบบสอบถาม

5. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แปรผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) ในตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ตามปัจจัย 7 ปัจจัย วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49 หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49 หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49 หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49 หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นตอนได้ดังนี้

5.4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหน้าที่การปฏิบัติงาน ปัจจุบันคือ ครูใหญ่ 31 คนคิดเป็นร้อยละ 14.29 ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย ฝ่ายละ 31 คน แต่ละฝ่ายคิดเป็นร้อยละ 14.29

5.4.2 ความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่าย ในเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายทั้ง 6 ฝ่ายที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2544 ทั้ง 7 ปัจจัย ประกอบด้วยปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการการบริหาร กิจการนักเรียน / นักศึกษา สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนปรากฏว่ามีการดำเนินการประกันคุณภาพในระดับการปฏิบัติมาก โดยที่ปัจจัยทางด้านบุคลากร มีระดับการปฏิบัติลำดับที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติเป็นลำดับที่ 2 สัมฤทธิ์ผลผู้เรียนมีระดับการปฏิบัติเป็นลำดับที่ 3 กิจการนักเรียน / นักศึกษามีระดับการปฏิบัติเป็นลำดับที่ 4 การจัดการการบริหารมีระดับการปฏิบัติ เป็นลำดับที่ 5 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติเป็นลำดับที่ 6 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 , 4.07 , 4.01 , 3.90 , 3.83 , 3.76 และ 3.50 ตามลำดับ

1. เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตามปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนซึ่งมีข้อถามอยู่ 7 ข้อถามพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ โดยเฉพาะเขียนสาระสำคัญของปรัชญาและเป้าหมายสอดคล้องกับหลักสูตร นโยบายการศึกษาของชาติและชุมชนมีการปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 ส่วนการให้คณะกรรมการโรงเรียน , บุคคลภายนอก , ครู , ผู้บริหาร , นักเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีการปฏิบัติมากเป็นลำดับสุดท้าย

2. เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตามปัจจัยที่ 2 หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมีข้อถามอยู่ 11ข้อถาม พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับการปฏิบัติมากโดยมีแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 มีวิจัยและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้เรียนมีการปฏิบัติปานกลางเพียงข้อเดียวเป็นลำดับสุดท้าย

3. เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตามปัจจัยที่ 3 บุคลากร ซึ่งมีข้อถาม 8 ข้อถาม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ โดยครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนมีการปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ตามเป้าหมายปฏิบัติมากเป็นลำดับสุดท้าย

4. เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตามปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีข้อถามทั้งหมด 12 ข้อถาม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติมากทุกข้อ โดยมีระบบบำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม ปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 มีระบบบริการข้อมูลสารสนเทศอย่างรวดเร็วทันสมัย ปฏิบัติมากเป็นลำดับสุดท้าย

5. เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตามปัจจัยที่ 5 การจัดการการบริหาร ซึ่งมีข้อถามทั้งหมด 10 ข้อถาม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ โดยมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 มีระบบตรวจสอบคุณภาพที่มีประสิทธิภาพปฏิบัติมากเป็นลำดับสุดท้าย

6. เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตามปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา ซึ่งมีข้อถามทั้งหมด 11 ข้อถาม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ โดยติดตามความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่องปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 มีการตรวจสุขภาพผู้เรียนปีละครั้ง เป็นลำดับสุดท้าย

7. เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตามปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ซึ่งมีข้อถามทั้งหมด 9 ข้อถาม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติมากทุกข้อ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนรักษาความสะอาดของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 จัดให้มีการแสดงผลงานความก้าวหน้าของนักเรียนสม่ำเสมอเป็นลำดับสุดท้าย

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาพิจารณา วิเคราะห์พบว่าประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพตามปัจจัย 7 ปัจจัยคือ 1. ปัจจัยด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน 2. ปัจจัยด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 3. ปัจจัยด้านบุคลากร 4. ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 5. ปัจจัยด้านการจัดการการบริหาร 6. ปัจจัยด้านกิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา 7. ปัจจัยด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมากซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับพิชยุตม์ ทับทิม (2543 : 178) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่ามึระดับความคิดเห็นด้วยมากทุกองค์ประกอบ องค์ประกอบที่มีระดับเห็นด้วยมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกองค์ประกอบคือ องค์ประกอบงานวิชาการอาชีวะและเทคนิคศึกษา องค์ประกอบปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน องค์ประกอบการบริหารงานอาคารสถานที่ องค์ประกอบงาน กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา องค์ประกอบการบริหารงานบุคคล องค์ประกอบงานบริการการศึกษา องค์ประกอบการบริหารงบประมาณและการเงิน องค์ประกอบความสัมพันธ์กับชุมชนและสถานประกอบการตามลำดับทั้งนี้เป็นการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่องและจะนำมาซึ่งความมีมาตรฐานทางการศึกษาในระดับที่ดีขึ้นไป ดังนั้นโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทุกโรงเรียนจำเป็นต้องปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการ

ประกันคุณภาพการศึกษาว่าต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกโดยเน้นให้หน่วยต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในโดยถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานทดสอบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา.2543 :1) และสอดคล้องกับงานวิจัยของจำรัส นองมาก (2538 : บทคัดย่อ) เรื่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียน เอกชนในแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทการแบ่งเบาภาระของรัฐพบว่าแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเอกชนให้เป็นที่มั่นใจของผู้ปกครองและรัฐบาลที่ให้การสนับสนุน ได้อย่างแท้จริงนั้นต้องดำเนินการในลักษณะของการรับรองมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวของสากลซึ่งแยกเป็น 2 ส่วนคือ

1) การกำหนดคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับให้ชัดเจนด้วยการกำหนดองค์ประกอบเป็นกรอบดำเนินงานแล้วมากำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน เห็นภาพที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงานแต่ละเรื่อง

2) การประเมินและพัฒนาเพื่อดำเนินงานให้บรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์เน้นการปฏิบัติโดยอาศัยหลักของการวิจัย และพัฒนาเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของโรงเรียนเมื่อดำเนินการไประยะหนึ่งก็มีการประเมินเพื่อนำผลไปปรับปรุงเป็นวงจรใหม่ต่อไปเรื่อย ๆ ที่จัดกระทำโดยบุคคลหลายกลุ่มคือการประเมินตนเอง การประเมินโดยคณะกรรมการตรวจเยี่ยมการประเมินจากคณะกรรมการรับรองมาตรฐาน

ฉะนั้นการพัฒนาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นที่มั่นใจของผู้ปกครองและรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนอย่างแท้จริงนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องดำเนินการในลักษณะของการรับรองมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษา

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละปัจจัย พบว่ามีระดับการปฏิบัติมากทุกปัจจัยเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ปรากฏว่าปัจจัยด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา การจัดการการบริหาร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนตามลำดับ สำหรับรายละเอียดในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยทางด้านบุคลากร จากการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพตามปัจจัยทางด้านบุคลากร โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมากอยู่เป็นลำดับแรกซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวิไล รัตนสุมาลัย (2539 : 229) การเปรียบเทียบลักษณะการบริหาร โรงเรียนที่พึงประสงค์กับที่ปฏิบัติจริงในทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการบริหารบุคคล ทัศนะผู้บริหารที่พึงประสงค์กับปฏิบัติจริงทั้ง 12 ข้อส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุคติ สแสงทับทิม (2537 : 231) การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

ตามความคิดเห็นของผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าผู้ได้รับใบอนุญาตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเชิงปริมาณในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารเล็งเห็นว่าการได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถมาทำงานย่อมเป็นผลดีแก่ผู้บริหารและสถานศึกษา เพื่อยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอน ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้พัฒนาตนเองขึ้นไปสู่ความก้าวหน้าและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิชยุตม์ ทับทิม(2543 : 177) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาพบว่าการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับเห็นด้วยมากถึง 7 ข้อถามและสอดคล้องกับจุมพล พูลภัทรชีวิน(2531 : 182) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชนในปี 2532 พบว่าระบบการบริหารโรงเรียนและบริหารบุคลากรเป็นปัจจัยหลักต่อสัมฤทธิ์ผลของการศึกษาโดยทั่วไป โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง มีครูที่มีวุฒิสอง (ปริญญาตรี) และสอนตรงสาขาที่เรียนมา ได้เงินเดือนตรงตามวุฒิ และโรงเรียนมีโอกาสคัดเลือกครูตามที่ต้องการ เป็นที่น่าสังเกตว่าปัจจัยทางด้านบุคลากรครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกอาจเป็นเพราะบุคลากรเป็นหัวใจหลักในการบริหารงานขององค์กรให้สำเร็จ สมดังความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรสิ่งหนึ่งที่ต้องพิจารณาถึงค่านึงถึงและให้ความสำคัญคือการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงไปจนถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ช่วยในองค์กรดำเนินงานต่อไปได้อย่างราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรในที่นี้ก็คือบุคลากรในสถานศึกษาดังที่ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาศักยภาพของเยาวชนและพัฒนาระบบการศึกษาไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเสียก่อน โดยเฉพาะตัวผู้สอนเองพร้อม ๆ ไปด้วยการปรับปรุงระบบโครงสร้างการบริหารเพื่อให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นไปอย่างคล่องตัวและเอื้อต่อการพัฒนาระบบการศึกษามากยิ่งขึ้น ครูอาจารย์จึงเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในด้านการบริหารวิชาการ คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ หากจะพิจารณาในแง่ของการลงทุนจะเห็นได้ว่างบประมาณของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของการจัดการศึกษาทุกระดับเป็นงบประมาณค่าใช้จ่ายของเงินเดือนครูนั่นเอง การบริหารด้านครูอาจารย์ถือเป็นการบริหารด้านทรัพยากรบุคคลเพื่อให้เหมาะสมกับงาน โดยเฉพาะด้านการสอนและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการเรียนการสอน การจัดครูอาจารย์ให้เหมาะสมกับงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ การกำหนดความต้องการดำเนินอัตรากำลังได้แก่ งานอัตรากำลังด้านปริมาณ การวิเคราะห์งาน การกำหนดหน้าที่ และการกำหนดมาตรฐานความต้องการ อัตรากำลังด้านคุณภาพ ได้แก่ สาขาวิชาชีพที่ต้องการคุณสมบัติส่วนตัว ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 :141 -142) ได้กล่าวว่าในการคัดเลือกบุคลากรครูเข้ามาทำการสอนในโรงเรียนจำเป็นต้องคัดเลือกบุคลากรครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนงค์ พรหมเมตตา (2542

: 117) ที่ว่า การจัดครู – อาจารย์ เข้าสอน จัดตามความพร้อมของครูผู้สอน เช่น ความถนัด และความ ต้องการในการสอน ได้แก่ จัดตามวุฒิทางการศึกษา จัดตามความสนใจ และความถนัด จัดตาม ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วย ครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพมีระดับการปฏิบัติมากกว่าทุก ข้อคือครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนเป็นเพราะ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจัดการเรียน การสอนเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการและภาพลักษณ์ของ โรงเรียนที่มี จำนวนครูเหมาะสมทั้งนี้เพื่อคุณภาพของการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 15) ได้มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาคือ 40 : 1 แสดงให้เห็นว่าจำนวนนักเรียนที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นไม่ควรมีนักเรียนเกิน 40 คน ในหนึ่งห้องเรียนเนื่อง จากทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึงส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของนักเรียนในที่สุด และข้อที่ระดับการปฏิบัติมากแต่น้อยกว่าทุกข้อคือผู้บริหาร โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ตามเป้าหมาย จากสาเหตุที่เป็นลำดับสุดท้ายอาจเป็นเพราะว่าจาก ข้อถามทั้งหมดจำนวน 8 ข้อ มี 7 ข้อถามที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดการศึกษาได้ตามเป้าหมาย เช่น ผู้บริหารควบคุมให้ครูมีความประพฤติดี มีจรรยาบรรณ มีความสามารถ พัฒนาตนเองเสมอ และ ตัวผู้บริหารเองก็เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งหมดนี้เป็นตัวส่งเสริมให้การจัดการศึกษาสัมฤทธิ์ผลตาม เป้าหมายที่วางไว้ แสดงว่าผู้บริหารต้องเป็นคนมีคุณภาพ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 92) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในอนาคต อีก 10 ปีข้างหน้า ผู้บริหารที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ คือผู้บริหารมืออาชีพที่มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็น คนดีและคนเก่งของสังคม และตามเป้าหมายของโรงเรียนผู้บริหารในอนาคตเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำ กว่าปริญญาโททางบริหารการศึกษาหรือเทียบเท่า เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีภาวะผู้นำและ สามารถทำงานร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการร่วมมือกับครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษา อันจะส่งผลต่อการยก มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และเพื่อผู้บริหารจะได้พัฒนาประเมิน ปรับปรุง ตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งปฏิบัติตามจรรยา วิชาชีพ ผู้บริหารเป็นทั้งครูของครู ผู้เรียน และ ผู้ปกครองตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. ปัจจัยด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน จากการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพตามปัจจัยปรัชญา และเป้าหมายของโรงเรียนโดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิษุบุตรม์ ทับทิม (2543 :176) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาพบว่าด้านปรัชญาและเป้าหมายของ

โรงเรียน มีระดับความคิดเห็นด้วยมากถึง 5 ข้อถาม ข้อถามที่ระดับความคิดเห็นด้วยมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนมีความชัดเจนแต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพมีระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ แต่ข้อที่ระดับการปฏิบัติมากกว่าทุกข้อคือ เขียนสาระสำคัญของปรัชญาและเป้าหมายสอดคล้องกับหลักสูตรมุ่งหมายการศึกษาของชาติและชุมชนทั้งนี้ก็เป็นเพราะการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทุกโรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการให้สนองต่อปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแต่ละระดับประเภทปรัชญาการศึกษาคือ แนวคิดในการจัดการศึกษาหรืออาจกล่าวได้ว่าปรัชญาการศึกษาคือวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของชาติรวมทั้งระดับโรงเรียน ฉะนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องสนองต่อปรัชญาการศึกษาของชาติหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแต่ละระดับแต่ละประเภท อาจกล่าวได้ว่าผลผลิตของโรงเรียนคือนักเรียน นักศึกษา นอกจากจะต้องให้บังเกิดคุณภาพแล้ว คุณลักษณะของนักเรียน นักศึกษาที่จะจบการศึกษาแต่ละระดับประเภทจะต้องมีคุณลักษณะตามที่ปรัชญาการศึกษาของชาติต้องการหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต้องการด้วย เพราะโรงเรียนคือโรงงานผลิตคน สินค้าที่โรงเรียนผลิตคือ นักเรียน นักศึกษา จำเป็นจะต้องให้บังเกิดหรือมีคุณลักษณะสนองต่อปรัชญาการศึกษาของชาติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่ละประเภท แต่ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและท้องถิ่นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร ชูตินันทกุล(2536 : 99) การสร้างแบบประเมินและเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียนเอกชนที่สอนคอมพิวเตอร์ที่พบว่าประเด็นหลักด้านปรัชญา / แนวนโยบายประกอบด้วยโรงเรียนมีปรัชญาเขียนไว้ชัดเจน โรงเรียนมีแนวนโยบายชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ นโยบายของโรงเรียนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐมีการปรับปรุงและพัฒนาปรัชญา / แนวนโยบายให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม อยู่ในระดับมาก และที่ระดับการปฏิบัติมากแต่น้อยกว่าทุกข้อคือ ให้คณะกรรมการโรงเรียน บุคคลภายนอก ครู ผู้บริหาร นักเรียน ร่วมกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน เป็นเพราะว่าโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการเป็นเจ้าของเอง ดังนั้นการกำหนดนโยบายต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการโดยตรง บุคคลภายนอกยังไม่มีบทบาทในเรื่องนี้มากนักเพราะผลกำไรหรือขาดทุนจะเป็นของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการแต่เพียงผู้เดียวในปัจจุบันเพิ่งจะเริ่มมีการปรับเปลี่ยนให้บุคคลต่าง ๆ เข้ามามีส่วนในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียนมากขึ้นทั้งนี้เพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 29) มาตรา 58 ข้อ 2 ให้บุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็นซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการ

ศึกษาเอกชน (2544 : 56) กล่าวว่าการศึกษาเอกชนไปสู่ความเป็นเลิศต้องตระหนักถึงสภาพการจัดการศึกษาเอกชน โดยจะต้องเสริมสร้างให้เกิดแนวคิดใหม่ต้องเสริมสร้างให้ภาคเอกชนมีการรวมตัวเพื่อมุ่งประโยชน์ส่วนรวมให้มีการพึ่งตนเองให้มากปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการจัดการให้เกิดความคล่องตัวพร้อมรับปัญหาหรือสถานการณ์ที่จะมีการเปิดด้านเสรี ด้านบริการซึ่งรวมถึงภาคการศึกษาด้วย เน้นให้มีการบริหารแบบก้าวหน้า การให้ผู้ปกครองหรือชุมชนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้นและยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 29) ที่ได้กล่าวว่าการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ นอกเหนือจากผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร กล่าวคือ ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษารวมทั้งบทบาทในการกำกับดูแลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนกำกับดูแลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนจะต้องเอาใจใส่ดูแลหลานของตนและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษามากขึ้นในขณะเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนยุทธวิธีการบริหารคือจะต้องลดบทบาทในการสั่งการและเพิ่มบทบาทการบริหารแบบร่วมมือจึงจะสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

3. สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน จากการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพตามปัจจัยสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมาก แต่เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าความคิดเห็นในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ แต่ข้อที่เห็นด้วยมากกว่าทุกข้อคือ มุ่งเน้นให้นักเรียนรักษาความสะอาดของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมที่สะอาดส่งผลต่อสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เพราะเป็นการสร้างทัศนคติในการทำงานที่ดี ปลุกจิตสำนึกให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมเพราะการทำงานร่วมกันทำให้พัฒนาทั้งทักษะทางสังคมและทักษะการทำงาน ผู้วิจัยเห็นว่าสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ไม่ใช่แต่ด้านวิชาการเพียงอย่างเดียวที่เป็นตัวชี้ประสิทธิผล แต่ควรนำ ทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและการทำงานเช่น ความรักในวิชาชีพ ความสามารถและทักษะตลอดจน ทัศนคติในการทำงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธีรวุฒิ บุญยโสภณ (2536 :73) กล่าวไว้ว่าการ อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพเพื่อการดำรงชีวิต หรือเป็นการเตรียมคนเพื่อการอยู่รอดในสังคม โดยการฝึกฝนและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมในขณะเดียวกันก็มี เป้าหมายในการผลิตกำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพด้วยมุ่งมั่นให้ผู้เรียนจบหลักสูตร โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและข้อที่ระดับการปฏิบัติมากแต่น้อยกว่าทุกข้อคือ จัดให้มีการแสดงผลงานความก้าวหน้าของนักเรียน

สม่ำเสมอเพราะว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีตารางจัดไว้อย่างชัดเจนผลงานของนักเรียนจะถูกแสดงตามเวลาที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นเป้าหมายในการทำงานและมีแนวทางปฏิบัติ

4. ปัจจัยด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา จากการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพตามปัจจัยกิจการนักเรียน นักศึกษาโดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิชยุตม์ ทับทิม (2543 : 177) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาพบว่างานกิจการนักเรียน / นักศึกษา มีระดับความคิดเห็นด้วยมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ กำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับความประพฤติสำหรับนักเรียน / นักศึกษาอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวิไล รัตนสมาลย์ (2539 : 225) การเปรียบเทียบลักษณะการบริหารโรงเรียนที่พึงประสงค์กับที่ปฏิบัติจริงในทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าการบริหารกิจการนักเรียนครอบคลุม งานกิจกรรมนักเรียน งานแนะแนว งานส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวินัย จันदारธรรม (2524 : 136) การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 10 พบว่าการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้านและสอดคล้องกับงานวิจัยของเข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : 178) เรื่องการวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร พบว่ามีการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนและการบริหารกิจการนักเรียนมากกว่างานอื่น ๆ รวมถึงบุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน การควบคุมและการทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติงานซึ่งแสดงว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในกระบวนการบริหารงานทั้ง 2 งานนี้ แต่เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพมีระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ แต่ข้อที่ระดับการปฏิบัติมากกว่าทุกข้อคือติดตามความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีระบบการปกครองนักเรียน โดยอาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษาที่รับผิดชอบอยู่เต็มเวลา มีโอกาสพบปะกับนักเรียนอยู่ตลอดเวลาที่เรียน และนำข้อมูลของนักเรียนเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและยังมีคู่มือแนวทางปฏิบัติของนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ครู นักเรียน และโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเกือบทุกแห่งมีกิจกรรมในการบริหารกิจการนักเรียนที่เน้นระเบียบวินัย การปกครอง และการดูแลและเอาใจใส่นักเรียนเพราะงานกิจการนักเรียน นักศึกษาเป็นงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเมื่อนักเรียน นักศึกษาแต่ละคนเข้ามาสู่ระบบโรงเรียนจะมีกระบวนการต่อเนื่องและสัมพันธ์กับทางโรงเรียนตั้งแต่เริ่มเข้าจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาออกไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิติมา ปรีดีดิลก (2532 :163) กล่าวว่านักเรียนแต่ละคนเมื่อมาเข้าสู่

ระบบโรงเรียนจะมีกระบวนการต่อเนื่องและสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารตั้งแต่เริ่มเข้าจนถึงออกจากโรงเรียนมีการจัดกระทำเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน ต้องคอยดูแลปกครองต้องจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ให้ตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นการเสริมบทเรียนให้แก่เด็กเรียนอีกด้วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรจิตตา โพธิบุตร (2533 : 124) การบริหารงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค 9 พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการบริหารกิจกรรมนักศึกษาใน 5 ด้าน ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้ความสนใจสูงสุดด้านความประพฤตินักเรียน การจัดกิจกรรมร่วมท้องถิ่น การส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน การบริหารด้านอุปกรณ์ การปฐมพยาบาลและข้อที่ระดับการปฏิบัติมากแต่น้อยกว่าทุกข้อคือ มีการตรวจสอบสุขภาพผู้เรียนปีละครั้ง เป็นเพราะว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเพิ่งจะเริ่มมาปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา การตรวจสอบสุขภาพผู้เรียนประจำปีถือว่า เป็นเรื่องดีแต่รายจ่ายมักจะตกอยู่กับนักเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรมีระบบการจัดการเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างชัดเจน

5. ปัจจัยทางการจัดการ การบริหาร จากการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพตามปัจจัยทางการจัดการ การบริหาร โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พิษุทธ์ ทัททิม (2543 : 177) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา การบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุดทั้ง 7 ข้อถาม ข้อถามที่มีระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ จัดทำแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานโดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรอย่างชัดเจน แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่ และ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพมีระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ แต่ข้อที่ระดับการปฏิบัติมากกว่าทุกข้อคือมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโครงสร้างของการบริหารเป็นตัวกำหนดสายงาน หน้าที่ต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์กร ซึ่งสายงานต่าง ๆ เหล่านี้ ในโรงเรียนอาชีวศึกษากำหนดมาโดยผู้รับใบอนุญาตซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานกรรมการการศึกษา (2543 : 6 - 7) ซึ่งเป็นคำกล่าวของ ดร.รุ่ง แก้วแดง ได้กล่าวไว้ว่า จุดเด่นของโรงเรียนเอกชนมีดังนี้

ประการที่ 1 อำนาจในการสั่งการ อำนาจในการตัดสินใจของโรงเรียนเอกชนอยู่ที่ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ซึ่งเป็นทีมบริหารมีอำนาจในการตัดสินใจ 100% เต็มเพราะโรงเรียนเป็นของเรา ซึ่งตรงกันข้ามกับโรงเรียนรัฐบาล ถ้ากรมไม่สั่ง กระทรวงไม่สั่ง โรงเรียนจะเริ่มต้นทำไม่ได้โรงเรียนรัฐบาลเอากฎหมายมาศึกษา แล้วก็อยากทำแต่ถ้าเขายังไม่สั่งมาก็จะทำได้เพราะว่าถ้าลูกขึ้นทำเมื่อไหร่ก็ล่าหน้าเจ้าหน้าที่ระบบราชการนายต้องยื่นข้างหน้าลูกน้องต้องยื่นข้างหลังผู้อำนวยการโรงเรียนก็คือคนที่ยื่นข้างหลัง แต่สำหรับโรงเรียนเอกชนจะไปทำล่าเส้นอย่างไรก็ไม่มีใครยับยั้งได้ เพราะฉะนั้นในกรณีนี้จึงอยากให้วิเคราะห์ตรงนี้ว่า ถ้าโรงเรียนเอกชนมีความรู้ มีความเข้าใจ

ว่าจะทำอะไร จะไปทางไหน ก็สามารถลงมือทำได้ทันที ทำได้เดี๋ยวนี้ซะด้วยซ้ำไปเพราะอาจารย์คือเจ้านายสูงสุดของโรงเรียนนั่น ๆ นี่คือจุดเด่นประเด็นที่หนึ่งได้เปรียบมากมายซึ่งไม่มีใครมี

ประการที่ 2 อำนาจตัดสินใจในการใช้เงิน เวลาโรงเรียนของรัฐบาลจะทำอะไร จะเปลี่ยนแปลงอะไรต้องใช้งบประมาณเมื่อต้องใช้งบประมาณก็ต้องรอการจัดสรรเงินจากงบประมาณลงไป ส่วนของโรงเรียนเอกชนเงินส่วนหนึ่งเท่านั้นที่ไปจากงบประมาณเงินส่วนอื่นเป็นเงินของโรงเรียนเอง เพราะฉะนั้นโรงเรียนจึงมีอำนาจตัดสินใจในเรื่องการใช้เงินได้ 100 % หลายเรื่องสามารถที่จะไปกู้ยืมมาก่อนได้ถ้าจำเป็นแต่โรงเรียนรัฐบาลไม่สามารถกู้ยืมได้เพราะจะไปทำอะไรล่วงหน้าไม่ได้โดยห้ามก่อกองนี้ผูกพันใด ๆ จนกว่าจะได้รับงบประมาณซึ่งหมายความว่า การซื้ออุปกรณ์การสอนจะช่วยการเรียนการสอนได้มาก เช่น เครื่องฉาย เป็นต้น ถ้าเป็นของราชการก็ต้องรอเงินงบประมาณ ส่วนโรงเรียนเอกชนถ้าเห็นว่าดี มีประโยชน์ ก็ซื้อได้ทันที ไม่มีเงินสดก็ผ่อนได้ นี่คือความคล่องตัวที่สำคัญที่สุดคือความคล่องตัวด้านการเงินของโรงเรียนซึ่งคล่องกว่าและเร็วกว่าโรงเรียนรัฐบาลมาก

โครงสร้างของการบริหารงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่แล้วมีลักษณะโครงสร้างสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 22) ในการกำหนดโครงสร้างของระบบแผนงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยทั่ว ๆ ไปจะมีลักษณะโครงสร้างแบ่งได้ เป็น 6 แผนงาน คือ แผนงานวิชาการ แผนงานกิจการนักเรียน แผนงานบุคลากร แผนงานอาคารสถานที่ แผนงานธุรการการเงิน แผนงานความสัมพันธ์ชุมชน มีแนวทางการปฏิบัติงาน คู่มือคั้ง ปรากฏในธรรมนูญศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2542 : 1) เมื่อโรงเรียนกำหนดและจัดทำธรรมนูญโรงเรียนแผนพัฒนาโรงเรียนแล้วแสดงว่าโรงเรียนมีทิศทางการพัฒนาโรงเรียนตนเองอย่างชัดเจนในช่วงเวลาที่โรงเรียนกำหนด (3- 5 ปี หรือมากกว่า) และเพื่อให้เกิดผลเชิงคุณภาพตามแผนที่กำหนดไว้ โรงเรียนจำเป็นต้องทำธรรมนูญโรงเรียน แผนของโรงเรียนไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการให้ดีที่สุดเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของโรงเรียนให้มากที่สุด (Best Practice) และข้อที่ระดับการปฏิบัติมากแต่น้อยกว่าทุกข้อคือระบบตรวจสอบคุณภาพที่มีประสิทธิภาพอาจเป็นเพราะว่าระบบตรวจสอบคุณภาพนั้นเป็นขั้นตอนท้ายสุดของการปฏิบัติงานทั้งหมดและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตรวจสอบอยู่ 2 ปัจจัยคือ 1) การกำหนดระบบการตรวจสอบของโรงเรียนที่เป็นรูปธรรมที่จะทำให้ปฏิบัติสามารถขยายผลการตรวจสอบเพื่อนำไปสู่การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพและนำผลไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับระบบการตรวจสอบ 2) การพัฒนาบุคลากรด้านการตรวจสอบบุคลากรจะต้องได้รับการพัฒนาด้านการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

6. ปัจจัยทางด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพตามปัจจัยทาง

ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉลวย ประชาบาล (2533 : ง) ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ ค้นพบว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีความพร้อมในระดับสูงด้านทรัพยากร และสอดคล้องกับพิชยุตม์ ทับทิม (2543 : 177) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาพบว่าการบริหารงบประมาณและการเงิน , การบริหารงานอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ จัดอาคารเรียน อาคารประกอบให้อยู่ในสภาพมั่นคง แข็งแรง สะอาดใช้การได้ดี แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพมีระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ แต่ข้อที่ระดับการปฏิบัติมากกว่าทุกข้อคือ มีระบบบำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เป็นเพราะองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ คือ การนำมรดกทรัพยากรมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอันได้แก่ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ นวัตกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และการเงินของโรงเรียน รวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับองค์กรภายนอก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะหรือสภาพอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์เพื่อวางแผนหรือพัฒนาทรัพยากรที่มีอยู่ให้คงสภาพการใช้งานได้ดี เหมาะสมกับการใช้งาน จัดการดูแลตกแต่งปรับปรุงให้อาคารสถานที่ที่มีอยู่แล้วนั้นใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าและทันสมัยอยู่เสมอ ดังที่ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2527 : 27) เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะหรือสภาพของบริเวณที่ตั้งของสถานศึกษา อาคารสถานที่ บุคลากรทุกประเภทที่มีอยู่ วัสดุอุปกรณ์เพื่อวางแผนหรือพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารหลักสูตรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดเอกภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษาและ วิจิตร วรุตบางกูร (2524 : 45) เสนอแนะไว้ว่าการออกแบบและกำหนดแผนผังอาคารเรียนควรจะต้องยึดหลักดังต่อไปนี้คือ 1) อาคารเรียนจะต้องอำนวยความสะดวกให้โรงเรียนสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาให้ได้ประโยชน์มากที่สุด 2) อาคารเรียนจะต้องสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนได้อย่างตรงตามวัตถุประสงค์ 3) อาคารเรียนควรมีลักษณะแปลกใหม่ โดยความแปลกและทันสมัยนั้นจะต้องแฝงไปด้วยประสิทธิภาพและประโยชน์ในการใช้สอยด้วย 4) อาคารเรียนจะต้องตอบสนองความก้าวหน้าในทางนวัตกรรมทางการศึกษาได้ด้วย 5) อาคารเรียนจะต้องได้รับการวางแผนโดยอาศัยหลักประหยัดและหลักการทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญกล่าวคือจะต้องเกิดประโยชน์ในการใช้สอยสูงสุดและสามารถประยุกต์ใช้กับหลาย ๆ สถานการณ์ และข้อที่ระดับการปฏิบัติมากแต่น้อยกว่าทุกข้อคือมีระบบบริการข้อมูลสารสนเทศอย่างรวดเร็วทันสมัย เนื่องจากสาเหตุข้างต้นอาจเป็นเพราะว่าระบบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางภาวะเศรษฐกิจ สังคม ข้อมูลข่าวสาร จึงทำ

ให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนปรับเปลี่ยนระบบสารสนเทศให้ทันตามเหตุการณ์นั้นก่อนข้างลำบาก เพราะต้องใช้งบประมาณสูง และบุคลากรต้องมีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แต่ทั้งนี้ก็ยังถือว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่เป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร ระบบสนเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าและทันสมัย

7. ปัจจัยทางด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพตามปัจจัยทางด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมากอยู่เป็นลำดับสุดท้าย เป็นที่น่าสังเกตว่าครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายให้ความสำคัญในปัจจัยนี้ลำดับน้อยสุดอาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนถูกกำหนดให้ใช้หลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและกรมอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับและแพร่หลายของสถานศึกษาและประชาชนโดยทั่วไป การที่จะใช้หลักสูตรอื่น เช่น หลักสูตรของสถานศึกษาเองหลักสูตรนานาชาติ มีความยุ่งยากและยังไม่เป็นที่ยอมรับอีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายสูงและหลักสูตรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและกรมอาชีวศึกษาก็มีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งทำให้ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่ายหันไปให้ความสำคัญในปัจจัยอื่นก่อน เมื่อพิจารณารายชื่อข้อที่ระดับการปฏิบัติมากกว่าทุกข้อคือมีแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรเป็นเพราะว่าแผนการสอนเป็นแนวทางให้ครูสอนได้ตามหลักสูตรประกอบกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีข้อจำกัดเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนเมื่อรับเข้าสู่ระบบการเรียนการสอน แผนการสอนจึงเป็นจุดเด่นที่ผู้บริหารใช้เป็นตัวควบคุมคุณภาพของครูและนักเรียน ดังนั้นการจัดทำแผนการสอนของครูจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรและผู้เรียนเป็นสำคัญดังที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 41) ได้กล่าวว่า เมื่อพูดถึงหลักสูตรก็จะควบคู่ไปกับการสอนจนดูเหมือนว่าหลักสูตรและการสอนเป็นสิ่งที่อยู่ในกระบวนการเดียวกัน ตามความจริงหลักสูตรและการสอนสามารถแยกออกจากกันได้และรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ก็เพราะหลักสูตรมีส่วนเป็นวัตถุดิบชิ้นหนึ่ง ที่ใส่เข้าไปในกระบวนการจัดการเรียนการสอนผลสุดท้ายก็จะเกิดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นผู้เรียนตามหลักสูตร ความสำเร็จในการเรียนขึ้นอยู่กับหลาย ๆ ปัจจัย ได้แก่ ผลจากการเรียนการสอน ผลจากความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ผลจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเรียน ผลจากการจัดและบริหารโรงเรียน รวมทั้งผลจากหลักสูตร ด้วยผลความสำเร็จในการเรียนจึงมิใช่ตัวการใดตัวการหนึ่ง มีแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร การเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอนจะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียนเองและช่วยครูได้มีทิศทางและสิ่งกำหนดในการสอน ความสำคัญของหลักสูตรมีดังนี้ งานด้านหลักสูตรและการสอน ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้งานด้านหลักสูตร ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย หลักสูตรเปรียบเหมือนแบบแปลน การจัดการเรียนการสอนการพัฒนาหลักสูตรบอกไว้ว่าวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีอะไรบ้าง จะใช้อะไรเป็นวัสดุและอุปกรณ์จะสอน อย่างไรจัดเตรียมการสอนอย่างไรบ้าง เพื่อช่วยในด้านการเรียน

การสอน หลักสูตรจึงมีความสำคัญ เป็นแบบยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่จะจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะ ความประพฤติ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และข้อที่ระดับปฏิบัติปานกลางเป็นที่น่าสังเกตว่าข้อที่มีระดับปฏิบัติปานกลางมีเพียงข้อเดียวคือ มีวิจัยและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องการทำวิจัยและพัฒนาหลักสูตร อีกทั้งระบบการบริหารของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกับภาครัฐบาลจะต่างกัน เช่น การทำวิจัยของครูในภาครัฐบาลจะมีผลต่อตำแหน่งทางวิชาการแต่การทำวิจัยของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนไม่มีผลต่อตำแหน่งทางวิชาการอีกทั้งครูยังมีคาบสอนมากจึงมีเวลาน้อยทำให้ไม่สนใจในการทำงานวิจัย ประกอบกับผู้บริหารเองก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ แต่ในปัจจุบันมีผู้บริหารหลาย โรงเรียนเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับงานวิจัย เช่นการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครู การคิดค้นต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 14) กำหนดในมาตราที่ 24 ข้อที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ส่วนเรื่องการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแทบจะไม่ได้ดำเนินการในเรื่องนี้เลย สาเหตุเนื่องมาจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนถูกกำหนดให้ใช้หลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและกรมอาชีวศึกษาซึ่งดูเหมือนว่าเป็นผู้ใช้ให้ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดเพียงอย่างเดียว แม้จะมีการพัฒนาอยู่บ้างแต่ก็ยังไม่เป็นรูปธรรมนัก ซึ่งในปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติก็ทำได้เพียงปรับเนื้อหาในวิชาเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นตามความสามารถของครูผู้สอน

สรุปผล การดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 จำแนกตามสภาพการประกันคุณภาพของโรงเรียน ตามปัจจัย 7 ปัจจัยคือ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน , หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน , บุคลากร , ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการการบริหาร , กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษาและสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับการปฏิบัติมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย ปรากฏว่าอยู่ในระดับปฏิบัติมากทุกปัจจัย ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 มีความตื่นตัวและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนตามกรอบ 7 ปัจจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอย่างเร่งด่วน เพื่อการรับรองคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542

5.6 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย 6 ฝ่าย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามปัจจัย 7 ปัจจัยคือ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน , หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน , บุคลากร , ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน , การจัดการการบริหาร , กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา , สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 3 มีความจำเป็นต้องอบรมการทำวิจัยในโรงเรียนของตนเองเพื่อให้ครูสร้างนวัตกรรมทางการเรียนการสอนใหม่ เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพของครูให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา 2542
2. โรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบเพราะการนิเทศจะช่วยให้เกิดการพัฒนาศิลปะการสอนอย่างจริงจังและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง
3. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนควรให้ชุมชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการศึกษาของโรงเรียนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับทุกคน
4. ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารการจัดการทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่วางไว้
5. ควรมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยรวดเร็ว เพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ
6. ควรจัดระบบการตรวจสอบระบบการบริหารจัดการต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพไปรงใส
7. ควรจัดให้มีการแสดงผลงานทางวิชาการของนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้มีการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้กับสถาบันและตัวนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัย ปัจจัยที่ 2 เรื่องหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในเชิงคุณภาพ เพื่อหาความเหมาะสมของการนำไปใช้งาน
2. ควรทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ตามความคิดเห็นของครู – อาจารย์
3. ควรทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา เขตการศึกษาอื่น
4. ควรมีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

5. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพ และรับรองมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (สมศ.) ซึ่งเป็นแนวทางการประกันคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542

6. ให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยแต่ละปัจจัยและตัวบ่งชี้ใช้ในการวัดคุณภาพการบริหาร งานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานของงานที่ปฏิบัติ

บรรณานุกรม

- กมล สุกประเสริฐ.2541.รายงานการวิจัยประกอบร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ : ระบบการ
ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.กรุงเทพฯ .เอกสารอัดสำเนา
- กิติมา ปรีดีดิติก.2532.การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น.กรุงเทพฯ : บริษัทอักษรพิพฒน์
จำกัด.เข้มทอง สิริแสงเลิศ.2540. “การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เข้มทอง สิริแสงเลิศ.2540. “การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.2538.เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการที่
ปรึกษากการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8.กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.2542.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ.พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.2543. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถาน
ศึกษา. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.2543. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2535.คู่มือโรงเรียนในการดำเนินงานเพื่อการรับรอง
มาตรฐานคุณภาพการศึกษา.กรุงเทพฯ .คุรุสภาลาดพร้าว
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2541.คู่มือปฏิบัติงานของโรงเรียนเรื่องการประกัน
คุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา.กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2541.แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและ
การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน.กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2542.การจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน.กรุงเทพฯ :
การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2542.การนำแผนหรือธรรมนูญโรงเรียนไปปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2542.คู่มือปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน
เอกชน.กรุงเทพฯ : การศาสนา.

- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2542.นโยบายและแนวดำเนินงานเรื่องการประกัน
คุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน.กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2543.ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด.
กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2543.ข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชตำราวิทยากร.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2543.ภาพอนาคตของโรงเรียนเอกชน.กรุงเทพฯ :
คอมฟอร์ทจำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.2544.แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการ
ศึกษาเอกชน.กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน,สำนักงาน.2531.คู่มือผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการจัดทำแผนการ
บริหารโรงเรียนเอกชน.กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน,สำนักงาน.2539.คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2539.กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน,สำนักงาน.2541. นโยบายและแนวดำเนินงานเรื่องการประกัน
คุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน.กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน,สำนักงาน.2542.คุณภาพโรงเรียนเอกชนที่พึงประสงค์.
กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- จรัส นองมาก.2538.รายงานการวิจัยเรื่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชนแนวทาง
พัฒนาเพื่อเสริมบทบาทการแบ่งเบาภาระของรัฐ.กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน.2531. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชน”. รายงานการวิจัย.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ฉลวย ประชาบาล.2533. “ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ประเภทวิชาบริหารธุรกิจสำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร”.ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ทดสอบทางการศึกษา, สำนักงาน.2543.แนวการศึกษาและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- ทดสอบภาคการศึกษา กรมวิชาการ, สำนักงาน.2542. การประกันคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
คุรุสภา.

ธีรวุฒิ บุญยโสภณ.2536.การบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน.2544.108 **คุณ 2 ปัญหาปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.2535.การบริหารงานวิชาการ.กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงาน.2540.วังจันทร์เกษมยุคปฏิรูปการศึกษา.กรุงเทพฯ:คุรุสภา.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงาน.2542.ศักยภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.กรุงเทพฯ :

การศาสนา

พนัส หันนาคินทร์.2524.หลักการบริหารโรงเรียน.กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชตำราวิทยากร.

พิชยุตม์ ทับทิม.2543. “ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อุดสาหกรรมมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา , สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน.2539.เอกสารสรุปการบรรยายเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา.

โรงแรมแกรนด์วิว อำเภอเบตง จังหวัดยะลา.23-25 ธันวาคม : 5.

ไพบุลย์ แจ่มพงษ์.2541. “ การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา”.

วารสารการศึกษาเอกชน. มิถุนายน :37.

รุ่ง แก้วแดง. 2531. “ กองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน”. วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษา เอกชน.4(1).กรกฎาคม : 13 – 14.

วิจิตร วรุตบางกูร.2524.การวางแผนและการพัฒนาสถานศึกษา.กรุงเทพฯ : ขนิษฐาการพิมพ์.

วิชาการ, กรม.2536.การประกันคุณภาพการศึกษา.กรุงเทพฯ : คุรุสภา.

วิฑูรย์ สิมะโชคดี.2541.TQM คู่มือคู่มือองค์กรคุณภาพยุค 2000.กรุงเทพฯ : ทีพีเอฟบลิสซิ่ง.

วินัย จันดาวรรณ.2524. “การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 10”

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิรัตน์ คันธารัตน์.2532. “การใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ,สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วีรพงษ์ เฉลิมจิระพันธุ์.2541.คู่มือพัฒนาระบบคุณภาพสู่มาตรฐาน ISO 9000. กรุงเทพฯ :

นำอักษรการพิมพ์.

ศศิธร ชูตินันทกุล. “การสร้างแบบประเมินและเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียนเอกชนที่ สอนคอมพิวเตอร์.” ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยศรีนครินทร โธม ประสานมิตร

สมพร ไชยยะ. 2542. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2542. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. 2527. ปัจจัยเสริมงานบริหารหลักสูตร. วิทยาจารย์ (มิถุนายน).

สวัสดิ์ อุดมโกชน์. 2535. “การผลิตบุคลากรสาขาวิชาที่ขาดแคลนและการพัฒนาโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา”สู่ความเป็นเลิศ. กองโรงเรียนอาชีวศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน. สดใส แสงทับทิม. 2537. “การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นของผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต , สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุนทร โสทธิพันธุ์. 2541. “การประกันคุณภาพการสร้างบัณฑิต”. แนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา. 2 มีนาคม 2541: 49-54.

สุรจิตตา โพธิบุตร. 2533. “การบริหารงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค 9.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต , สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุวิไล รัตนสุมาลย์. 2539. “การเปรียบเทียบลักษณะการบริหารโรงเรียนที่พึงประสงค์กับที่ปฏิบัติจริงในกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อาชีวศึกษา, กรม. 2536. **เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาร่มรื่น**. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.

Sergiovanni , T.J. and Others. 1992. Educational governance and administration. 3rd ed., Massachusetts : Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 15/ 2544

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของนางชฎาพร สุภาสึบ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางชฎาพร สุภาสึบ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปริยาพร	วงศ์อนุตร โรจน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.วีรวัฒน์	วรรณศิริ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	ประธานกรรมการ
รศ.ดร.ปริยาพร	วงศ์อนุตร โรจน์	กรรมการ
ดร.วีรวัฒน์	วรรณศิริ	กรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัฒน์เกษตร์	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2544

(รองศาสตราจารย์วีรวัฒน์ ชินะตระกูล)

คณบดี

๒๖
๒๖/๔/๒๕๔๔

๒๖

๒๖ ๒๕-๔๔

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางชฎาพร สุภาสืบ รหัสประจำตัว 42064149 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 (QUALITY ASSURANCE OF PRIVATE VOCATION SCHOOLS EDUCATIONAL REGION 3)" โดยมี รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.วีรวัฒน์ วรรณศิริ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2544

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัจฉู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504 / 2256

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ว่าที่ พ.ต. ไพโรจน์ เอ็มวัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางชฎาพร สุภาสืบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ”
คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่
แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การ
เก็บข้อมูลของ นางชฎาพร สุภาสืบ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2256

คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.บำรุง สุวรรณรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางชฎาพร สุภาสีก นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางชฎาพร สุภาสีก มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2256

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.ประสิทธิ์ ทองแจ่ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางชฎาพร สุภาสืบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางชฎาพร สุภาสืบ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2256

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗๙ พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายศิริวัฒน์ เสงชัยโย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางชฎาพร สุภาสึบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางชฎาพร สุภาสึบ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2256

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.สิริลักษณ์ หาญวัฒนานุกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางชฎาพร สุภาสืบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางชฎาพร สุภาสืบ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 - 2733

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

.๑๐ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนระนองเทคโนโลยี

ด้วย นางชฎาพร สุภาสืบ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504 / 2733

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

20 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอกความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทคโนโลยีกระบี่

ด้วย นางชฎาพร สุภาสีบ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 . 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504 / 2738

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๖ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทคนิคพิเศษการสยาม

ด้วย นางชฎาพร สุภาสืบ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504 / 2738

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนโปลีเทคนิคตรง

ด้วย นางชฎาพร สุภาสีบ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504. 2738

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๒ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนยุวศิวบริหารธุรกิจปัตตานี

ด้วย นางชฎาพร สุภาสึบ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 . 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504 / 3232

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

26 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวชฎาพร สุภาสึบ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อ วันที่ 4 มิถุนายน 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้การแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 . 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

เรื่อง การประกันคุณภาพในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ที่สามารถตรวจสอบด้วย 7 ปัจจัยของสำนักงานการศึกษาเอกชน

ดังนั้นจึงขอความร่วมมือมายังท่านในฐานะครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ , ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน , ฝ่ายบุคลากร , ฝ่ายอาคารสถานที่ , ฝ่ายธุรการและการเงิน , ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน เขตการศึกษา 3 โดยทำการศึกษารจัดการศึกษาในโรงเรียนที่ตรวจสอบด้วย 7 ปัจจัยคือ

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

ปัจจัยที่ 7 สมรรถนะผลของผู้เรียน

แบบสอบถามทั้งหมดมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยถือเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึงปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึงปฏิบัติมาก

3 หมายถึงปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึงปฏิบัติน้อย

1 หมายถึงปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน () หน้าข้อที่ตรงกับความจริงของท่าน

1. ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่ในตำแหน่ง
 - (.....) ครูใหญ่
 - (.....) ผู้ช่วยครูใหญ่
2. ถ้าท่านอยู่ในตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่าย ท่านปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยครูใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายฝ่ายใด
 - (.....) ฝ่ายวิชาการ
 - (.....) ฝ่ายกิจการนักเรียน
 - (.....) ฝ่ายบุคลากร
 - (.....) ฝ่ายอาคารสถานที่
 - (.....) ฝ่ายธุรการและการเงิน
 - (.....) ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

1. ในตอนที่ 2 นี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน เขตการศึกษา 3

2. การตอบแบบสอบถาม ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด

3. แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึงปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึงปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึงปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึงปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึงปฏิบัติน้อยที่สุด

4. โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างทางขวามือ เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายตามสภาพการปฏิบัติงานของท่านในปัจจุบัน ซึ่งมีคำถาม 68 ข้อ เป็นข้อคำถามที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 7 ปัจจัย

คำถาม	ระดับปฏิบัติ				
	ปฏิบัติมากที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติปานกลาง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติน้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. มีการพัฒนาการเรียนการสอน สม่่าเสมอเป็นที่ยอมรับแก่ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน และผู้บริหาร	✓				

จากตัวอย่าง แสดงว่าในโรงเรียนของท่านมีการพัฒนาการเรียนการสอนเสมอเป็นที่ยอมรับจากผู้เรียน ผู้ร่วมงาน และผู้บริหารมากที่สุด

ข้อที่	ปัจจัยด้านคุณภาพ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		ปฏิบัติ มาก ที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ ปาน กลาง	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
56.	ติดตามความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	[] 56
57.	ใช้ข้อมูลของนักเรียนพัฒนางานฝ่ายปกครอง เป็นประจำ	[] 57
58.	มีชมรมต่าง ๆ ให้นักเรียนเข้าร่วมตามความ สมัครใจ	[] 58
59.	มีการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน	[] 59
60.	มีนักเรียน 50 % ของผู้เรียน จบหลักสูตรได้ คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.5	[] 60
61.	ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางทักษะที่แสดง ออกโดยเฉลี่ยสูงขึ้น	[] 61
62.	จัดให้มีการแสดงผลงานความก้าวหน้าของ นักเรียนสม่ำเสมอ	[] 62
63.	จัดระบบให้นักเรียนมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง	[] 63
64.	ให้นักเรียนสามารถทำงานตามสาขาอาชีพได้	[] 64
65.	ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีวินัย สุภาพ อ่อนน้อม	[] 65
66.	มุ่งเน้นให้นักเรียน รักษาความสะอาดของ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	[] 66
67.	ฝึกให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและกัน	[] 67
68.	ฝึกให้นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตาม ความรับผิดชอบ	[] 68

กรุณาทบทวนอีกครั้งเพื่อความแน่ใจว่าท่านตอบแบบสอบถามครบถ้วนทุกข้อแล้ว

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางชฎาพร สุภาสีก

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นางชฎาพร สุภาสীব
วัน เดือน ปี เกิด	24 มกราคม 2505
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 6/9 ถ.ชนเกษม หมู่ 6 ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอาชีวะคอนบอสโกสุราษฎร์ 6/8 ถ.ชนเกษม หมู่ 6ตำบล มะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่ง	หัวหน้าแผนกบริหารธุรกิจ
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2523 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนประจวบวิทยาลัย ปีการศึกษา 2527 สำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยครู สวนดุสิต ปีการศึกษา 2545 สำเร็จการศึกษาศาสตรัศูตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง